

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

05.02.2025 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

БТА

✓ Васил Велев: Фокусите свършиха, идва Видовден и трябва да се стягат коланите

Няма как да се постигне 3-процентен дефицит в държавния бюджет за тази година, от очертаващия се в момента 9 процента, нито за годината, нито средносрочно, ако не се съкратят разходите. Ако това не се случи, алтернативата е увеличението на данъците в България. Това каза в интервю за БТА председателят на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев. АИКБ е ротационен председател на Асоциацията на организациите на българските работодатели.

Велев беше потърсен за коментар във връзка с днешното поредно заседание на Съвета за съвместно управление за обсъждане на предложенията по държавния бюджет за тази година.

Към момента се очаква признатата извършена от бизнеса и общините дейност да е в размер на 2-3 милиарда лева, която ако бъде фактурирана, ще предизвика дефицит от над 3 процента за 2024 г., каза Велев и допълни, че тази свършена работа трябва да бъде платена през 2025 г., но парите ги няма. Такива биха могли да се появят чрез нови заеми, допълни Велев, но посочи, че само за тази година се очаква увеличение на лихвените плащания по обслужване на дълга с 60 процента – от 1 млрд. на 1,6 млрд. лева. При тази траектория, по която се движим, след още две години ще имаме 3 млрд. лева, по разчети на финансово министерство, за лихви и общ дълг 80 млрд. лева, допълни Велев.

В края на миналата седмица министърът на финансите Теменужка Петкова изиска от всички първостепенни разпоредители с бюджет – министерства, ведомства, Национален осигурителен институт, Национална здравноосигурителна каса, общините и др., да предоставят информация за начислените задължения към доставчици в страната и в чужбина.

Велев посочи, че е необходимо приходите в бюджета да бъдат увеличени с 28 на сто през 2025 година, за да бъде постигнат 3 процента дефицит, при условие че номинално се прогнозира икономиката на България да нарасне с по-малко от 7 на сто. В този номинален ръст на БВП е включена и инфлацията, и реалният ръст, допълни Велев и каза, че е очевидно, че такива приходи не могат да бъдат събрани, без да се вдигат данъци и "разпродава малкото останала държавна собственост". Като второто не е решение, защото това е еднократен акт, който ще осигури постъпления за конкретната година и с тях не могат да се покрият разходите за заплати в бюджетната сфера, пенсии и през следващите години. Веднъж вдигнати, те не могат да бъдат намалявани, освен ако не дойде МВФ като последен кредитор и заяви, че няма да отпусне кредит на страната, ако бюджетните заплати и пенсиите не бъдат намалени, коментира Велев. Той напомни, че подобна ситуация е имало както в Гърция, така и в България. Когато една държава фалира, най-накрая и това става, допълни той.

Съкращаването на разходите

Необходимостта от съкращаване на разходите Велев мотивира с това, че по думите му "през последните четири години безразборно са се раздавали пари, за да се печели любовта на избирателите". От 2020 до 2024 г. има ръст на разходите за персонал в бюджетната сфера със 78 процента и ръст на социалните и здравните плащания с 81 на сто, посочи той и допълни, че за този период инфлацията е била 35 процента. Ние в бюджетните харчове сме изпреварили с много и инфлацията, и развитието на икономиката, коментира Велев. Той напомни, че съгласно взетите от парламента решения за тази година трябва с още 24,4 процента да бъдат увеличени разходите за персонал в бюджетната сфера при инфлация 2,4 процента или десет пъти над инфлацията. По думите му тези "грешни решения трябва да се преразгледат и отменят или видоизменят – намалят, разсрочат". Според Велев увеличението на заплатите в държавната система трябва да е по-малко и да е съпроводено с въвеждане на изискването работещите там да си плащат осигуровките за своя сметка. Това, по думите

на Велев, е без алтернатива, ако не искаме да фалираме, както това стана в Гърция и както по този път се е била насочила Румъния, но за тази година, за да не фалира, е замразила социалните разходи, бюджетните заплати и пенсиите.

Според Велев е необходимо да се направят съкращения в бюджетните сфери, главно в администрацията. При намаляващо население заетите в бюджетната сфера през последните четири години растат, а на тези, които вкарват пари в бюджета – от реалния сектор, доходите им стагнират, защото икономиката се забавя заради грешни европейски решения, свързани със Зелена сделка и "самоубийствените санкции", посочи Велев.

Той заяви, че от няколко години държавата "издърпва бъдещи приходи за текущата година и избутва настоящите разходи за следващата". Сега ние имаме, не е ясно колко – 2-3 милиарда призната извършена работа, която обаче не е фактурирана, защото ако това се направи, ще предизвика по-голям от 3 процента дефицит на начислена основа. Схемата издърпване на бъдещи приходи е приложена и по отношение на авансово платения дивидент от държавните компании, каза Велев. Подобни, според думите му, фокуси са се прилагали и по Плана за възстановяване и устойчивост, като визира първия транш, който е бил раздаден за пенсии и заплати, а не за инвестиции. Сега парите ги няма, а инвестициите не са направени, посочи Велев и допълни, че по тази причина с бюджетни средства ще трябва да се направят вложенията в нови инвестиции.

Ще работим повече, за да запазим същия стандарт

Фокусите свършиха, идва Видовден и трябва да се стягат коланите, коментира Велев и посочи, че това е средносрочна перспектива за цяла Европа. Ще трябва да свикнем с мисълта, че ще работим повече, за да запазим същия стандарт, а не да работим по-малко, и да го повишим, както беше през последните четири години, каза Велев.

Той не коментира предложените от левицата възможности за въвеждането на данък свръхпечалби на банките, защото става за еднократна мярка. Догодина какво ще правим, когато няма да има свръхпечалба, а разходите в бюджета вече са фиксирани на по-високо равнище, но икономиката ни няма да ги е настигнала заради рецесията в еврозоната, попита Велев.

Велев подчерта необходимостта от възстановяването на ставката на ДДС на 20 процента за всички сектори. Трябва да има справедливост – не може да имаме 10 процента корпоративен данък, 10 процента данък върху доходите на физическите лица и безбройни преференции в данъчното третиране като ДДС, коментира Велев и препоръча, на ресторантьорския бранш, когато правят сравнение с други държави, където ДДС е с ниска ставка, да проверят какви са техните корпоративни данъци и данъци общ доход.

Еврозоната

Във връзка с членството на България в еврозоната, Велев посочи, че ако България не поиска конвергентен доклад в края на февруари, началото на март, страната ще изпусне възможността членството ни да стане в началото на 2026 г. Според работодателите страната независимо от това дали е готова, или не, трябва да поиска тези доклади най-късно в началото на март. С целия риск отговорът да е "не" и това да отложи членството ни в еврозоната, България трябва да направи необходимото той да не е отрицателен, а това минава през консолидация на бюджета не само за тази година, а и за следващите три, посочи Велев.

Мениджър

✓ Васил Велев: Фокусите свършиха, трябва да се стягат коланите

Няма как да се постигне 3-процентен дефицит в държавния бюджет за тази година, от очертаващия се в момента 9 процента, нито за годината, нито средносрочно, ако не се съкратят разходите. Ако това не се случи, алтернативата е увеличението на данъците в България. Това каза в интервю за [БТА](#) председателят на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев. АИКБ е ротационен председател на Асоциацията на организациите на българските работодатели.

Велев беше потърсен за коментар във връзка с днешното поредно заседание на Съвета за съвместно управление за обсъждане на предложенията по държавния бюджет за тази година.

Към момента се очаква признатата извършена от бизнеса и общините дейност да е в размер на 2-3 милиарда лева, която ако бъде фактурирана, ще предизвика дефицит от над 3 процента за 2024 г., каза Велев и допълни, че тази свършена работа трябва да бъде платена през 2025 г., но парите ги няма. Такива биха могли да се появят чрез нови заеми, допълни Велев, но посочи, че само за тази година се очаква увеличение на лихвените плащания по обслужване на дълга с 60 процента – от

1 млрд. на 1,6 млрд. лева. При тази траектория, по която се движим, след още две години ще имаме 3 млрд. лева, по разчети на финансово министерство, за лихви и общ дълг 80 млрд. лева, допълни Велев.

В края на миналата седмица министърът на финансите Теменужка Петкова изиска от всички първостепенни разпоредители с бюджет – министерства, ведомства, Национален осигурителен институт, Национална здравноосигурителна каса, общините и др., да предоставят информация за начислените задължения към доставчици в страната и в чужбина.

Велев посочи, че е необходимо приходите в бюджета да бъдат увеличени с 28 на сто през 2025 година, за да бъде постигнат 3 процента дефицит, при условие че номинално се прогнозира икономиката на България да нарасне с по-малко от 7 на сто. В този номинален ръст на БВП е включена и инфлацията, и реалният ръст, допълни Велев и каза, че е очевидно, че такива приходи не могат да бъдат събрани, без да се вдигат данъци и "разпродава малкото останала държавна собственост". Като второто не е решение, защото това е еднократен акт, който ще осигури постъпления за конкретната година и с тях не могат да се покрият разходите за заплати в бюджетната сфера, пенсии и през следващите години. Веднъж вдигнати, те не могат да бъдат намалявани, освен ако не дойде МВФ като последен кредитор и заяви, че няма да отпусне кредит на страната, ако бюджетните заплати и пенсиите не бъдат намалени, коментира Велев. Той напомни, че подобна ситуация е имало както в Гърция, така и в България. Когато една държава фалира, най-накрая и това става, допълни той.

Съкращаването на разходите

Необходимостта от съкращаване на разходите Велев мотивира с това, че по думите му "през последните четири години безразборно са се раздавали пари, за да се печели любовта на избирателите". От 2020 до 2024 г. има ръст на разходите за персонал в бюджетната сфера със 78 процента и ръст на социалните и здравните плащания с 81 на сто, посочи той и допълни, че за този период инфлацията е била 35 процента. Ние в бюджетните харчове сме изпреварили с много и инфлацията, и развитието на икономиката, коментира Велев. Той напомни, че съгласно взетите от парламента решения за тази година трябва с още 24,4 процента да бъдат увеличени разходите за персонал в бюджетната сфера при инфлация 2,4 процента или десет пъти над инфлацията. По думите му тези "грешни решения трябва да се преразгледат и отменят или видоизменят – намалят, разсрочат". Според Велев увеличението на заплатите в държавната система трябва да е по-малко и да е съпроводено с въвеждане на изискването работещите там да си плащат осигуровките за своя сметка. Това, по думите на Велев, е без алтернатива, ако не искаме да фалираме, както това стана в Гърция и както по този път се е била насочила Румъния, но за тази година, за да не фалира, е замразила социалните разходи, бюджетните заплати и пенсиите.

Според Велев е необходимо да се направят съкращения в бюджетните сфери, главно в администрацията. При намаляващо население заетите в бюджетната сфера през последните четири години растат, а на тези, които вкарват пари в бюджета – от реалния сектор, доходите им стагнират, защото икономиката се забавя заради грешни европейски решения, свързани със Зелена сделка и "самоубийствените санкции", посочи Велев.

Той заяви, че от няколко години държавата "издърпва бъдещи приходи за текущата година и избутва настоящите разходи за следващата". Сега ние имаме, не е ясно колко – 2-3 милиарда призната извършена работа, която обаче не е фактурирана, защото ако това се направи, ще предизвика по-голям от 3 процента дефицит на начислена основа. Схемата издърпване на бъдещи приходи е приложена и по отношение на авансово платения дивидент от държавните компании, каза Велев. Подобни, според думите му, фокуси са се прилагали и по Плана за възстановяване и устойчивост, като визиращ първия транш, който е бил раздаден за пенсии и заплати, а не за инвестиции. Сега парите ги няма, а инвестициите не са направени, посочи Велев и допълни, че по тази причина с бюджетни средства ще трябва да се направят вложенията в нови инвестиции.

Ще работим повече, за да запазим същия стандарт

Фокусите свършиха, идва Видовден и трябва да се стягат коланите, коментира Велев и посочи, че това е средносрочна перспектива за цяла Европа. Ще трябва да свикнем с мисълта, че ще работим повече, за да запазим същия стандарт, а не да работим по-малко, и да го повишим, както беше през последните четири години, каза Велев.

Той не коментира предложените от левицата възможности за въвеждането на данък свръхпечалби на банките, защото става за еднократна мярка. Догодина какво ще правим, когато няма да има свръхпечалба, а разходите в бюджета вече са фиксирани на по-високо равнище, но икономиката ни няма да ги е настигнала заради рецесията в еврозоната, попита Велев.

Велев подчерта необходимостта от възстановяването на ставката на ДДС на 20 процента за всички сектори. Трябва да има справедливост – не може да имаме 10 процента корпоративен данък, 10 процента данък върху доходите на физическите лица и безбройни преференции в данъчното третиране като ДДС, коментира Велев и препоръча, на ресторантьорския

бранш, когато правят сравнение с други държави, където ДДС е с ниска ставка, да проверят какви са техните корпоративни данъци и данъци общ доход.

Еврозоната

Във връзка с членството на България в еврозоната, Велев посочи, че ако България не поиска конвергентен доклад в края на февруари, началото на март, страната ще изпусне възможността членството ни да стане в началото на 2026 г. Според работодателите страната независимо от това дали е готова, или не, трябва да поиска тези доклади най-късно в началото на март. С целия риск отговорът да е "не" и това да отложи членството ни в еврозоната, България трябва да направи необходимото той да не е отрицателен, а това минава през консолидация на бюджета не само за тази година, а и за следващите три, посочи Велев.

Епицентър

✓ Васил Велев: Фокусите свършиха, идва Видовден и трябва да се стягат коланите

Необходимо е да се направят съкращения в бюджетните сфери, главно в администрацията, смята той

Няма как да се постигне 3% дефицит в държавния бюджет за тази година, ако не се съкратят разходите. Ако това не се случи, алтернативата е увеличението на данъците в България, каза председателят на Управителния съвет на АИКБ.

Няма как да се постигне 3-процентен дефицит в държавния бюджет за тази година от очертавания се в момента 9 процента, нито за годината, нито средносрочно, ако не се съкратят разходите. Ако това не се случи, алтернативата е увеличението на данъците в България. Това каза в интервю за БТА председателят на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев. АИКБ е ротационен председател на Асоциацията на организациите на българските работодатели.

Велев беше потърсен за коментар във връзка с днешното поредно заседание на Съвета за съвместно управление за обсъждане на предложенията по държавния бюджет за тази година.

Към момента се очаква признатата извършена от бизнеса и общините дейност да е в размер на 2-3 милиарда лева, която, ако бъде фактурирана, ще предизвика дефицит от над 3 процента за 2024 г., каза Велев и допълни, че тази свършена работа трябва да бъде платена през 2025 г., но парите ги няма. Такива биха могли да се появят чрез нови заеми, допълни Велев, но посочи, че само за тази година се очаква увеличение на лихвените плащания по обслужване на дълга с 60 процента – от 1 млрд. на 1,6 млрд. лева. При тази траектория, по която се движим, след още две години ще имаме 3 млрд. лева, по разчети на финансово министерство, за лихви и общ дълг 80 млрд. лева, допълни Велев.

В края на миналата седмица министърът на финансите Теменужка Петкова изиска от всички първостепенни разпоредители с бюджет – министерства, ведомства, Национален осигурителен институт, Национална здравноосигурителна каса, общините и др., да предоставят информация за начислените задължения към доставчици в страната и в чужбина.

Велев посочи, че е необходимо приходите в бюджета да бъдат увеличени с 28 на сто през 2025 година, за да бъде постигнат 3 процента дефицит, при условие че номинално се прогнозира икономиката на България да нарасне с по-малко от 7 на сто.

В този номинален ръст на БВП е включена и инфлацията, и реалният ръст, допълни Велев и каза, че е очевидно, че такива приходи не могат да бъдат събрани, без да се вдигат данъци и "разпродава малкото останала държавна собственост". Като второто не е решение, защото това е еднократен акт, който ще осигури постъпления за конкретната година и с тях не могат да се покрият разходите за заплати в бюджетната сфера, пенсии и през следващите години. Веднъж вдигнати, те не могат да бъдат намалявани, освен ако не дойде МВФ като последен кредитор и заяви, че няма да отпусне кредит на страната, ако бюджетните заплати и пенсиите не бъдат намалени, коментира Велев. Той напомни, че подобна ситуация е имало както в Гърция, така и в България. Когато една държава фалира, най-накрая и това става, допълни той.

Съкращаването на разходите

Необходимостта от съкращаване на разходите Велев мотивира с това, че по думите му "през последните четири години безразборно са се раздавали пари, за да се печели любовта на избирателите". От 2020 до 2024 г. има ръст на разходите за персонал в бюджетната сфера със 78 процента и ръст на социалните и здравните плащания с 81 на сто, посочи той и допълни, че за този период инфлацията е била 35 процента.

Ние в бюджетните харчове сме изпреварили с много и инфлацията, и развитието на икономиката, коментира Велев. Той напомни, че съгласно взетите от парламента решения за тази година трябва с още 24,4 процента да бъдат увеличени

разходите за персонал в бюджетната сфера при инфлация 2,4 процента или десет пъти над инфлацията. По думите му тези "грешни решения трябва да се преразгледат и отменят или видоизменят – намалят, разсрочат".

Според Велев увеличението на заплатите в държавната система трябва да е по-малко и да е съпроводено с въвеждане на изискването работещите там да си плащат осигуровките за своя сметка. Това, по думите на Велев, е без алтернатива, ако не искаме да фалираме, както това стана в Гърция и както по този път се е била насочила Румъния, но за тази година, за да не фалира, е замразила социалните разходи, бюджетните заплати и пенсиите.

Според Велев е необходимо да се направят съкращения в бюджетните сфери, главно в администрацията. При намаляващо население заетите в бюджетната сфера през последните четири години растат, а на тези, които вкарват пари в бюджета – от реалния сектор, доходите им стагнират, защото икономиката се забавя заради грешни европейски решения, свързани със Зелена сделка и "самоубийствените санкции", посочи Велев.

Той заяви, че от няколко години държавата "издърпва бъдещи приходи за текущата година и избутва настоящите разходи за следващата". Сега ние имаме, не е ясно колко – 2-3 милиарда призната извършена работа, която обаче не е фактурирана, защото ако това се направи, ще предизвика по-голям от 3 процента дефицит на начислена основа. Схемата издърпване на бъдещи приходи е приложена и по отношение на авансово платения дивидент от държавните компании, каза Велев. Подобни, според думите му, фокуси са се прилагали и по Плана за възстановяване и устойчивост, като визиращ първия транш, който е бил раздаден за пенсии и заплати, а не за инвестиции. Сега парите ги няма, а инвестициите не са направени, посочи Велев и допълни, че по тази причина с бюджетни средства ще трябва да се направят вложенията в нови инвестиции.

Ще работим повече, за да запазим същия стандарт

Фокусите свършиха, идва Видовден и трябва да се стягат коланите, коментира Велев и посочи, че това е средносрочна перспектива за цяла Европа. Ще трябва да свикнем с мисълта, че ще работим повече, за да запазим същия стандарт, а не да работим по-малко, и да го повишим, както беше през последните четири години, каза Велев.

Той не коментира предложените от левицата възможности за въвеждането на данък свърхпечалби на банките, защото става за еднократна мярка. Догодина какво ще правим, когато няма да има свърхпечалба, а разходите в бюджета вече са фиксирани на по-високо равнище, но икономиката ни няма да ги е настигнала заради рецесията в еврозоната, попита Велев.

Велев подчерта необходимостта от възстановяването на ставката на ДДС на 20 процента за всички сектори. Трябва да има справедливост – не може да имаме 10 процента корпоративен данък, 10 процента данък върху доходите на физическите лица и безбройни преференции в данъчното третиране като ДДС, коментира Велев и препоръча, на ресторантьорския бранш, когато правят сравнение с други държави, където ДДС е с ниска ставка, да проверят какви са техните корпоративни данъци и данъци общ доход.

Еврозоната

Във връзка с членството на България в еврозоната, Велев посочи, че ако България не поиска конвергентен доклад в края на февруари, началото на март, страната ще изпусне възможността членството ни да стане в началото на 2026 г. Според работодателите страната независимо от това дали е готова, или не, трябва да поиска тези доклади най-късно в началото на март. С целия риск отговорът да е "не" и това да отложи членството ни в еврозоната България трябва да направи необходимото той да не е отрицателен, а това минава през консолидация на бюджета не само за тази година, а и за следващите три, посочи Велев.

[Стандарт](#)

✓ Велев посочи изход за бюджета. Революционна промяна на осигуровките

2-3 милиарда лева от общините и бизнеса са направени, но не са фактурирани

Няма как да се постигне 3% дефицит в държавния бюджет за тази година, ако не се съкратят разходите. Ако това не се случи, алтернативата е увеличението на данъците в България, каза председателят на Управителния съвет на АИКБ

Няма как да се постигне 3-процентен дефицит в държавния бюджет за тази година от очертавания се в момента 9 процента, ако не се съкратят разходите.

Ако това не се случи, алтернативата е увеличението на данъците в България. Това каза в интервю за БТА председателят на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев.

АИКБ е ротационен председател на Асоциацията на организациите на българските работодатели.

Велев беше потърсен за коментар във връзка с днешното поредно заседание на Съвета за съвместно управление за обсъждане на предложенията по държавния бюджет за тази година.

Според него 2-3 милиарда лева е сумата, която е призната, но не фактурирана от общините и бизнеса. Ако тя бъде фактурирана, дефицитът ще е категорично над 3 процента за 2024 г., каза Велев.

Той е категоричен, че тази свършена работа трябва да бъде платена през 2025 г., но парите ги няма.

Пари могат да се появят чрез нови заеми, но да за годината се очаква увеличение на лихвените плащания по обслужване на дълга с 60 процента – от 1 млрд. на 1,6 млрд. лева, предупреди той.

При тази траектория, по която се движим, след още две години ще имаме 3 млрд. лева за лихвени плащания и общ дълг от 80 млрд. лева, каза Велев

Велев посочи още, че е необходимо приходите в бюджета да бъдат увеличени с 28 на сто през 2025 година, за да бъде постигнат 3 процента дефицит.

И това е при условие, че номинално икономиката България нарасне с около 7 на сто.

В този номинален ръст на БВП е включена и инфлацията, и реалният ръст, допълни Велев и каза, че е очевидно, че такива приходи не могат да бъдат събрани, без да се вдигат данъци и "да се разпродава малкото останала държавна собственост". Второто обаче не е решение, защото това е еднократен акт, който ще осигури постъпления за конкретната година и с тях не могат да се покрият разходите за заплати в бюджетната сфера, пенсии и през следващите години.

Веднъж вдигнати, заплати и пенсии не могат да бъдат намалявани, освен ако не дойде МВФ като последен кредитор и заяви, че няма да отпусне кредит на страната, ако бюджетните заплати и пенсиите не бъдат намалени, предупреди Велев.

Той напомни, че подобна ситуация е имало и в Гърция. Когато една държава фалира.... това се случва, допълни той.

Съкращаването на разходите

Необходимостта от съкращаване на разходите Велев мотивира с това, че по думите му "през последните четири години безразборно са се раздавали пари, за да се печели любовта на избирателите".

От 2020 до 2024 г. има ръст на разходите за персонал в бюджетната сфера със 78 процента и ръст на социалните и здравните плащания с 81 на сто, посочи той и допълни, че за този период инфлацията е била 35 процента.

С бюджетните харчове сме изпреварили с много и инфлацията, и развитието на икономиката, коментира Велев.

Той напомни, че съгласно взетите от парламента решения за тази година трябва с още 24,4 процента да бъдат увеличени разходите за персонал в бюджетната сфера при инфлация 2,4 процента или десет пъти над инфлацията.

По думите му тези "грешни решения трябва да се преразгледат и отменят или видоизменят като се разсрочат".

Според Велев увеличението на заплатите в държавната система трябва да е по-малко и да е съпроводено с въвеждане на изискването работещите там да си плащат осигуровките за своя сметка.

Това, по думите на Велев, е без алтернатива, ако не искаме да фалираме, както това стана в Гърция и както по този път се е била насочила Румъния, но за тази година, за да не фалира, е замразила социалните разходи, бюджетните заплати и пенсиите.

Според Велев е необходимо да се направят съкращения в бюджетните сфери, главно в администрацията.

При намаляващо население заетите в бюджетната сфера през последните четири години растат, а на тези, които вкарват пари в бюджета – от реалния сектор, доходите им стагнират, защото икономиката се забавя заради грешни европейски решения, свързани със Зелена сделка и "самоубийствените санкции", посочи той.

Lupa.bg

✓ Шефът на АИКБ: Край на фокусите? Стягаме коланите

Дефицитът в Бюджет 2025 няма как да се вкара в 3-те процента, отсеке Васил Велев

Фокусите свършиха. Идва Видовден и трябва да се стягат коланите. Това заяви в интервю за БТА председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев. Според него в Бюджет 2025 г. дефицитът не може да се вкара в рамките на 3%, без съкращение на разходите. По думите му другата алтернатива е вдигане на данъците.

Към момента се очаква признатата извършена от бизнеса и общините дейност да е в размер на 2-3 милиарда лева, която ако бъде фактурирана, ще предизвика дефицит от над 3 процента за 2024 г., отбеляза Велев. Той подчерта, че тази свършена работа трябва да бъде платена през 2025 г., но парите ги няма.

Според него средства могат да се набавят чрез теглене на нови заеми. По думите му обаче тази година се очаква увеличение на лихвените плащания по обслужване на дълга с 60 процента - от 1 млрд. на 1,6 млрд. лева. При тази траектория, по която се движим, след още две години ще имаме 3 млрд. лева, по разчети на финансово министерство, за лихви и общ дълг 80 млрд. лева, допълни той.

Председателят на АИКБ е на мнение, че е нужно приходите в бюджета да бъдат увеличени с 28 на сто през 2025 година, за да бъде постигнат 3 процента дефицит, при условие че номинално се прогнозира икономиката на България да нарасне с по-малко от 7 на сто. В този номинален ръст на БВП е включена и инфлацията, и реалният ръст. Очевидно е, че такива приходи не могат да бъдат събрани, без да се вдигат данъци и да се разпродаде малкото останала държавна собственост, поясни Велев.

По думите му второто не е решение, защото е еднократен акт, който ще осигури постъпления за конкретната година и с тях не могат да се покрият разходите за заплати в бюджетната сфера, пенсии и през следващите години. Веднъж вдигнати, те не могат да бъдат намалявани, освен ако не дойде МВФ като последен кредитор и заяви, че няма да отпусне кредит на страната, ако бюджетните заплати и пенсиите не бъдат намалени, допълни Васил Велев.

Според него през изминалите четири години са се раздавали пари, за да се спечели любовта на избирателите. От 2020 до 2024 г. има ръст на разходите за персонал в бюджетната сфера със 78 процента и ръст на социалните и здравните плащания с 81 на сто, уточни той. По думите му в бюджетните харчове сме изпреварили с много и инфлацията, и развитието на икономиката. Председателят на АИКБ е на мнение, че грешните решения трябва да се преразгледат и отменят или видоизменят.

Той подкрепя идеята за съкращения в държавната администрация. При намаляващо население заетите в бюджетната сфера през последните четири години растат, а на тези, които вкарват пари в бюджета - от реалния сектор, доходите им стагнират, защото икономиката се забавя заради грешни европейски решения, свързани със Зелена сделка и "самоубийствените санкции", посочи Велев. Той призова и за възстановяване на ДДС на 20% за всички сектори.

По отношение на еврозоната председателят на АИКБ заяви, че България трябва да поиска извънреден конвергентен доклад, дори с риск той да бъде негативен. Според него рискуваме да изпуснем шанса да се присъединим към еврозоната от 1 януари 2026 г.

[Дунав мост](#)

✓ България върви към гръцкия сценарий

Васил Велев: Фокусите свършиха, идва Видовден и трябва да се стягат коланите

Държавният дълг на България може да достигне рекордните 80 милиарда лева след две години, ако не бъдат предприети спешни мерки за съкращаване на разходите. Това стана ясно от интервю на председателя на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев пред Българската телеграфна агенция.

"Фокусите свършиха, идва Видовден и трябва да се стягат коланите", заяви категорично Васил Велев, визирайки настоящата фискална политика на държавата.

Тревожни данни за държавните финанси

По данни на Министерството на финансите, само за настоящата година се очаква увеличение на лихвените плащания по обслужване на дълга с 60 процента - от 1 милиард на 1,6 милиарда лева. Същевременно, признатата извършена дейност от бизнеса и общините възлиза на около 2-3 милиарда лева, които трябва да бъдат изплатени през 2025 година.

Безпрецедентно увеличение на разходите

Васил Велев представи шокиращи данни за ръста на държавните разходи: *"От 2020 до 2024 година има ръст на разходите за персонал в бюджетната сфера със 78 процента и ръст на социалните и здравните плащания с 81 на сто"*. За сравнение, инфлацията за същия период е била 35 процента.

Необходими мерки

Според председателя на АИКБ е наложително:

- Преразглеждане на планираното увеличение на заплатите в бюджетния сектор
- Въвеждане на изискване служителите в държавната администрация да плащат осигуровките за своя сметка
- Възстановяване на единна ставка от 20 процента на ДДС за всички сектори
- Оптимизация на държавната администрация

Еврозоната под въпрос

Васил Велев акцентира върху необходимостта България да поиска конвергентен доклад до началото на март 2025 година, за да запази шанса си за присъединяване към еврозоната в началото на 2026 година. Това обаче ще изисква сериозна фискална консолидация през следващите три години.

Евроком

✓ Велев: Фокусите свършиха, идва Видовден и трябва да се стягат коланите

Ще работим повече, за да запазим същия стандарт. Това коментира председателят на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев за БТА.

Фокусите свършиха, идва Видовден и трябва да се стягат коланите

, коментира Велев и посочи, че това е **средносрочна перспектива за цяла Европа**. Ще трябва да свикнем с мисълта, че ще работим повече, за да запазим същия стандарт, а не да работим по-малко, и да го повишим, както беше през последните четири години, каза Велев.

Той не коментира предложените от левицата възможности за въвеждането на **данък свръхпечалби на банките**, защото става за еднократна мярка. Догодина какво ще правим, когато няма да има свръхпечалба, а разходите в бюджета вече са фиксирани на по-високо равнище, но икономиката ни няма да ги е настигнала заради рецесията в еврозоната, попита Велев.

Велев подчерта необходимостта от **възстановяването на ставката на ДДС на 20 процента** за всички сектори. Трябва да има справедливост – не може да имаме 10 процента корпоративен данък, 10 процента данък върху доходите на физическите лица и безбройни преференции в данъчното третиране като ДДС, коментира Велев и препоръча, на ресторантьорския бранш, когато правят сравнение с други държави, където ДДС е с ниска ставка, да проверят какви са техните корпоративни данъци и данъци общ доход.

Във връзка с членството на България в еврозоната, Велев посочи, че **ако България не поиска конвергентен доклад в края на февруари, началото на март, страната ще изпусне възможността членството ни да стане в началото на 2026 г.** Според работодателите страната независимо от това дали е готова, или не, трябва да поиска тези доклади най-късно в началото на март. С целия риск отговорът да е „не“ и това да отложи членството ни в еврозоната, България трябва да направи необходимото той да не е отрицателен, а това минава през консолидация на бюджета не само за тази година, а и за следващите три, посочи Велев

Дебати

✓ Васил Велев: Фокусите свършиха, идва Видовден и трябва да се стягат коланите

Постигането на 3-процентен дефицит в държавния бюджет за настоящата година е невъзможно, вероятно ще се установи дефицит от 9 процента, ако не бъдат намалени разходите. Без съкращения, единствената алтернатива би било увеличаването на данъците в България, заяви в интервю за БТА председателят на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев. АИКБ е ротационен председател на Асоциацията на организациите на българските работодатели.

Велев бе попитан за мнение относно днешното заседание на Съвета за съвместно управление, свикано с цел обсъждане на предложенията по бюджета на страната за текущата година.

Към момента се предполага, че признатата работа от бизнес сектора и общините е на стойност 2-3 милиарда лева, която, ако бъде фактурирана, би довела до дефицит над 3 процента за 2024 година. Велев спомена, че тази извършена работа трябва да бъде заплатена през 2025 година, но средствата липсват. Те биха могли да бъдат набавени чрез нови заеми, но министърът на финансите очаква увеличение на разходите за обслужване на дълга с 60 процента тази година – от 1 милиард до 1,6 милиарда лева. При такова развитие след две години дългът може да достигне 80 милиарда лева, добави Велев.

В края на миналата седмица финансова министърка Теменужка Петкова поиска от всички основни изразходвачи на бюджети – министерства, институции и общини, да предоставят информацията относно задълженията си към доставчици у нас и в чужбина.

Според Велев е необходимо приходите в бюджета да се увеличат с 28 процента през 2025 година, за да се възстанови 3-процентния дефицит, при прогноза за номинален ръст на икономиката под 7 процента. Този ръст на БВП включва както инфлация, така и реален ръст. Очевидно е, че без увеличаване на данъците и разпродаване на останалата държавна собственост, тези приходи не могат да бъдат постигнати, отбеляза Велев. Той подчерта, че повишаването на заплатите е противопоставено на бъдещето на бюджета, а когато веднъж се повишат, намаляването им е трудно, освен ако не се намеси МВФ, коментира той, напомняйки за аналогични ситуации в Гърция и България.

Съкращаването на разходите

Велев обясни необходимостта от бюджетни съкращения, като заяви, че през последните години е имало безразборно раздаване на средства с цел спечелване на симпатията на избирателите. От 2020 до 2024 година разходите за персонал в държавната сфера са нараснали с 78 процента, докато социалните и здравните плащания са увеличени с 81 процента, а инфлацията за същия период е била 35 процента. Според него, бюджетните разходи са надвишили както инфлацията, така и икономическия растеж. Велев настоя, че решенията, взети от парламента, да бъдат преразгледани, тъй като увеличението на разходите за персонал не може да бъде оправдано при 2,4 процента инфлация.

Според него, заплатите в държавния сектор трябва да се увеличават по-умерено, а работещите там да носят отговорност за своите осигуровки. Това е единственото решение, според Велев, ако не искаме да стигнем до финансов колапс, подобно на Гърция.

Велев сподели, че намаления в администрацията са наложителни, особено при намаляване на населението, а чрез увеличаване на бюджетните разходи за персонал се пренебрегват хората, които внасят средства в бюджета от реалния сектор. Той подчерта, че държавата е започнала практика на „издърпване“ на бъдещи приходи за текущата година, което води до недостиг на средства за инвестиции.

Ще работим повече, за да запазим същия стандарт

Според Велев, предстоящият Видовден налага стягане на коланите и справяне с реалностите, пред които е изправена цяла Европа. Хората трябва да свикнат с идеята, че ще трябва да работят повече, за да запазят стандарта си, вместо да очакват увеличение на доходите.

Той не коментира предложените от левицата идеи за данък свърхпечалби на банките, посочвайки, че такова решение не предлага дългосрочна устойчивост. Чрез повишаване на разходите без адекватно увеличение на приходите, страната рискува да попадне в затруднение, казва Велев.

Той също така акцентира на нуждата от възстановяване на ДДС на 20 процента за всички сектори, като подчерта необходимостта от справедливост в данъчната система. Важно е има разумен баланс между корпоративните данъци и ставките за доходите.

Еврозоната

Относно членството на България в еврозоната, Велев отбеляза, че ако страната не поиска конвергентен доклад в края на февруари или началото на март, може да загуби възможността да се присъедини към еврозоната в началото на 2026. Работодателите смятат, че е необходимо България спешно да поиска тези доклади, за да се избегне отрицателен отговор и забавяне на членството, което би изисквало стабилизиране на бюджета не само за тази, а и за следващите години.

business.dir.bg

✓ Васил Велев: Няма как да постигнем 3% дефицит, очертава се 9 на сто - да стягаме коланите

Няма как да се постигне 3-процентен дефицит в държавния бюджет за тази година, от очертаващата се в момента 9 процента, нито за годината, нито средносрочно, ако не се съкратят разходите. Ако това не се случи, алтернативата е увеличението на данъците в България. Това каза в интервю за БТА председателят на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев. АИКБ е ротационен председател на Асоциацията на организациите на българските работодатели. Велев беше потърсен за коментар във връзка с днешното поредно заседание на Съвета за съвместно управление за обсъждане на предложенията по държавния бюджет за тази година.

Към момента се очаква признатата извършена от бизнеса и общините дейност да е в размер на 2-3 милиарда лева, която ако бъде фактурирана, ще предизвика дефицит от над 3 процента за 2024 г., каза Велев и допълни, че тази свършена работа трябва да бъде платена през 2025 г., но парите ги няма. Такива биха могли да се появят чрез нови заеми, допълни Велев,

но посочи, че само за тази година се очаква увеличение на лихвените плащания по обслужване на дълга с 60 процента - от 1 млрд. на 1,6 млрд. лева. При тази траектория, по която се движим, след още две години ще имаме 3 млрд. лева, по разчети на финансово министерство, за лихви и общ дълг 80 млрд. лева, допълни Велев.

В края на миналата седмица министърът на финансите Теменужка Петкова изиска от всички първостепенни разпоредители с бюджет - министерства, ведомства, Национален осигурителен институт, Национална здравноосигурителна каса, общините и други, да предоставят информация за начислените задължения към доставчици в страната и в чужбина.

Велев посочи, че е необходимо приходите в бюджета да бъдат увеличени с 28 на сто през 2025 година, за да бъде постигнат 3% дефицит, при условие че номинално се прогнозира икономиката на България да нарасне с по-малко от 7 на сто. В този номинален ръст на БВП е включена и инфлацията, и реалният ръст, допълни Велев и каза, че е очевидно, че такива приходи не могат да бъдат събрани, без да се вдигат данъци и "разпродава малкото останала държавна собственост". Като второто не е решение, защото това е еднократен акт, който ще осигури постъпления за конкретната година и с тях не могат да се покрият разходите за заплати в бюджетната сфера, пенсии и през следващите години. Веднъж вдигнати, те не могат да бъдат намалявани, освен ако не дойде МВФ като последен кредитор и заяви, че няма да отпусне кредит на страната, ако бюджетните заплати и пенсиите не бъдат намалени, коментира Велев. Той напомни, че подобна ситуация е имало както в Гърция, така и в България. Когато една държава фалира, най-накрая и това става, допълни той.

Съкращаването на разходите

Необходимостта от съкращаване на разходите Велев мотивира с това, че по думите му "през последните четири години безразборно са се раздавали пари, за да се печели любовта на избирателите". От 2020 до 2024 г. има ръст на разходите за персонал в бюджетната сфера със 78 процента и ръст на социалните и здравните плащания с 81 на сто, посочи той и допълни, че за този период инфлацията е била 35 процента. Ние в бюджетните харчове сме изпреварили с много и инфлацията, и развитието на икономиката, коментира Велев. Той напомни, че съгласно взетите от парламента решения за тази година трябва с още 24,4 процента да бъдат увеличени разходите за персонал в бюджетната сфера при инфлация 2,4 процента или десет пъти над инфлацията. По думите му тези "грешни решения трябва да се преразгледат и отменят или видоизменят - намалят, разсрочат". Според Велев увеличението на заплатите в държавната система трябва да е по-малко и да е съпроводено с въвеждане на изискването работещите там да си плащат осигуровките за своя сметка. Това, по думите на Велев, е без алтернатива, ако не искаме да фалираме, както това стана в Гърция и както по този път се е била насочила Румъния, но за тази година, за да не фалира, е замразила социалните разходи, бюджетните заплати и пенсиите.

Според Велев е необходимо да се направят съкращения в бюджетните сфери, главно в администрацията. При намаляващо население заетите в бюджетната сфера през последните четири години растат, а на тези, които вкарват пари в бюджета - от реалния сектор, доходите им стагнират, защото икономиката се забавя заради грешни европейски решения, свързани със Зелена сделка и "самоубийствените санкции", посочи Велев.

Той заяви, че от няколко години държавата "издърпва бъдещи приходи за текущата година и избутва настоящите разходи за следващата". Сега ние имаме, не е ясно колко - 2-3 милиарда призната извършена работа, която обаче не е фактурирана, защото ако това се направи, ще предизвика по-голям от 3 процента дефицит на начислена основа. Схемата издърпване на бъдещи приходи е приложена и по отношение на авансово платения дивидент от държавните компании, каза Велев. Подобни, според думите му, фокуси са се прилагали и по Плана за възстановяване и устойчивост, като визира първия транш, който е бил раздаден за пенсии и заплати, а не за инвестиции. Сега парите ги няма, а инвестициите не са направени, посочи Велев и допълни, че по тази причина с бюджетни средства ще трябва да се направят вложенията в нови инвестиции.

Ще работим повече, за да запазим същия стандарт

Фокусите свършиха, идва Видовден и трябва да се стягат коланите, коментира Велев и посочи, че това е средносрочна перспектива за цяла Европа. Ще трябва да свикнем с мисълта, че ще работим повече, за да запазим същия стандарт, а не да работим по-малко, и да го повишим, както беше през последните четири години, каза Велев.

Той не коментира предложените от левицата възможности за въвеждането на данък свърхпечалби на банките, защото става за еднократна мярка. Догодина какво ще правим, когато няма да има свърхпечалба, а разходите в бюджета вече са фиксирани на по-високо равнище, но икономиката ни няма да ги е настигнала заради рецесията в еврозоната, попита Велев.

Велев подчерта необходимостта от възстановяването на ставката на ДДС на 20 процента за всички сектори. Трябва да има справедливост - не може да имаме 10 процента корпоративен данък, 10 процента данък върху доходите на физическите лица и безбройни преференции в данъчното третиране като ДДС, коментира Велев и препоръча, на ресторантьорския

бранш, когато правят сравнение с други държави, където ДДС е с ниска ставка, да проверят какви са техните корпоративни данъци и данъци общ доход.

Еврозоната

Във връзка с членството на България в еврозоната, Велев посочи, че ако България не поиска конвергентен доклад в края на февруари, началото на март, страната ще изпусне възможността членството ни да стане в началото на 2026 г. Според работодателите страната, независимо от това дали е готова, или не, трябва да поиска тези доклади най-късно в началото на март. С целия риск отговорът да е "не" и това да отложи членството ни в еврозоната, България трябва да направи необходимото той да не е отрицателен, а това минава през консолидация на бюджета не само за тази година, а и за следващите три, посочи Велев.

kipnews.com

✓ Васил Велев: Фокусите свършиха, идва Видовден и трябва да се стягат коланите

Изпълнението на 3-процентен дефицит в държавния бюджет за тази година е нереално, приема се, че ще има дефицит от 9 процента, ако не се намалят разходите. Без рязки съкращения, единственото решение би било увеличаване на данъците в България, каза председателят на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев в интервю за БТА. АИКБ е ротационен председател на Асоциацията на българските работодатели.

Велев бе попитан за мнението си относно днешното заседание на Съвета за съвместно управление, свикано с цел обсъждане на предложенията по бюджета на страната за сегашната година.

Счита се, че работата, призната от бизнес сектора и общините, струва между 2-3 милиарда лева, което, ако бъде фактурирано, ще доведе до дефицит над 3 процента за 2024 година. Велев напомни, че тази работа трябва да бъде заплатена през 2025 година, но липсват средства. Те можеха да бъдат надлъжени чрез нови заеми, но финансовият министър очаква увеличение на разходите за обслужване на дълга с 60 процента тази година – от 1 милиард до 1,6 милиарда лева. Според Велев, при такова развитие след две години дългът може да достигне 80 милиарда лева.

На края на миналата седмица финансовата министърка Теменужка Петкова поиска от всички основни изразходвачи на бюджети – министерства, институции и общини, да предоставят информацията относно задълженията си към доставчици у нас и в чужбина.

Според Велев е необходимо приходите в бюджета да се увеличат с 28 процента през 2025 година, за да се възстанови 3-процентният дефицит, при прогнозиран ръст на икономиката под 7 процента. Той посочи, че без увеличаване на данъците и разпродаване на останалата държавна собственост, тези приходи няма да могат да бъдат постигнати. Велев подчерта, че повишаването на заплатите може да бъде опасно за бюджета, а намаляването им е затруднително без намесата на МВФ.

Необходимост от съкращения в разходите

Велев обясни необходимостта от съкращения в бюджета, като посочи, че в последните години имаше нецелесъобразно разпределяне на средства с цел спечелване на симпатиите на избирателите. От 2020 до 2024 година разходите за персонал в държавния сектор са нараснали с 78 процента, докато социалните и здравните разходи са увеличени с 81 процента, при инфлация от 35 процента за същия период. Според него, бюджетните разходи превишават както инфлацията, така и икономическия растеж. Велев настоява, че решенията, взети от парламента, трябва да бъдат преразгледани, тъй като увеличението на разходите за персонал не може да бъде оправдано при 2,4 процента инфлация.

Според него, заплатите в държавния сектор трябва да се увеличават по-умерено, а работещите там да поемат отговорността за своите осигуровки. Това е единственото решение, според Велев, ако не искаме да стигнем до финансова криза, сходна с тази в Гърция.

Велев споделя, че намаляванията в администрацията са задължителни, особено при намаляване на населението, а с увеличаване на бюджетните разходи за персонал се пренебрегват хората, които допринасят със средства от реалния сектор за бюджета. Той отбелязва, че държавата използва практика на „издърпване“ на бъдещи приходи за текущата година, което води до липса на средства за инвестиции.

Повече работа, за запазване на стандарта

Според Велев, предстоящият период изисква строги мерки и справяне с предизвикателствата, пред които е изправена цяла Европа. Хората трябва да се научат, че трябва да работят повече, за да запазят своя стандарт, вместо да очакват повишение на доходите си.

Той не коментира предложенията на левицата за данък на банките върху печалбата, като посочва, че това решение не осигурява устойчивост в дългосрочен план. С увеличаване на разходите без съответно увеличаване на приходите, страната рискува затруднения, казва Велев.

Той подчертава и нуждата от възстановяване на ДДС на 20 процента за всички сектори, като подчертава важността на справедливост в данъчната система. Необходимо е да се поддържа разумен баланс между корпоративните данъци и данъците върху доходите.

Членството в еврозоната

Относно членството на България в еврозоната, Велев отбелязва, че ако страната не поиска конвергентен доклад до края на февруари или началото на март, може да загуби възможността да се присъедини през началото на 2026 година. Работодателите считат, че е необходимо България бързо да поиска тези доклади, за да избегне отрицателен отговор и забавяне на членството, което изисква стабилизирането на бюджета не само за тази, а и за следващите години.

[5 минути](#)

✓ **Шефът на АИКБ: Край на фокусите? Стягаме коланите**

Председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев направи задълбочен анализ на финансовото състояние на страната и предстоящите предизвикателства пред Бюджет 2025. Основният акцент в неговата оценка е необходимостта от сериозни фискални корекции за овладяване на нарастващия бюджетен дефицит.

Велев алармира за натрупани задължения към бизнеса и общините в размер между 2 и 3 милиарда лева, които застрашават фискалната стабилност през 2024 г. Особено притеснителна е прогнозата за драстичното увеличение на лихвените плащания по държавния дълг.

"При тази траектория, по която се движим, след още две години ще имаме 3 млрд. лева, по разчети на финансово министерство, за лихви и общ дълг 80 млрд. лева", предупреждава председателят на АИКБ.

Анализът на последните четири години разкрива значително увеличение на публичните разходи, надхвърлящо както инфлацията, така и икономическия растеж. Статистиката показва 78-процентно увеличение на разходите за персонал в бюджетната сфера и 81-процентен ръст в социалните и здравни плащания от 2020 до 2024 г.

"При намаляващо население заетите в бюджетната сфера през последните четири години растат, а на тези, които вкарват пари в бюджета - от реалния сектор, доходите им стагнират, защото икономиката се забавя заради грешни европейски решения, свързани със Зелена сделка и самоубийствените санкции", констатира Велев.

За решаване на натрупаните проблеми, ръководителят на АИКБ предлага няколко конкретни мерки. Сред тях са оптимизиране на държавната администрация чрез съкращения и възстановяване на единната ставка от 20% ДДС за всички сектори.

"Фокусите свършиха. Идва Видовден и трябва да се стягат коланите", категоричен е Васил Велев относно необходимостта от спешни фискални реформи.

По отношение на присъединяването към еврозоната, Велев настоява България да поиска извънреден конвергентен доклад, въпреки риска от негативна оценка. Според него това е критично важно за запазване на възможността страната да се присъедини към еврозоната от началото на 2026 г.

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ **Милена Ангелова: Опростяването на регулациите в ЕС може да отнеме 3 до 5 години**

Д-р Милена Ангелова, член на Европейския икономически и социален комитет, в „Бизнес старт“, 05.02.2025 г.

Компасът за постигане на конкурентоспособност на Европейската комисия беше наистина дългоочакван. Той трябва да бори бюрокрацията и регулацията с още регулации. Предвидени са близо 50 законодателни инициативи. Проблемът е, че докато придобият реални измерения ще минат от 3 до 5 години. Създаването на единна преносна мрежа за енергия ще минат поне няколко години, а това е един от най-големите проблеми. Това каза **д-р Милена Ангелова, член на Европейския икономически и социален комитет**, в предаването „Бизнес старт“ на Bloomberg TV Bulgaria с водещ **Христо Николов**.

Интересно ще е да видим как на практика ще се осъществи дерегулацията. Големи държави като Франция излязоха с декларация, в която искат рекалибриране на Зелената сделка. Сходна позиция изказа и ЕНП. Причината е, че пакетът, който предполагаше постигане на въглеродна неутралност, вмени на компаниите много други задължения. Нужно е да се изчистят тези елементи, защото те размиват фокуса. Отчитането на над 1400 индикатора прави невъзможно постигането им от компаниите.

„Това създава несигурност в условията за създаване на бизнес и влошава бизнес средата“, коментира гостът. Одиторите също дават сигнал, че са притеснени от обема работа, който се образува. Липсват и подготвени кадри. Над десет европейски страни, включително Германия, въобще не прилагат изискванията на тази директива.

Според събеседника инвестицията от 500 милиарда в изкуствен интелект, която САЩ обяви, ще накарат Европа да се сбoguва с мечтата си да стане лидер в този сектор. Компасът предвижда прилагането и въвеждането на изкуствения интелект в науката, изграждане гигафабрики и още редица мерки. Виждаме обаче как, докато Китай създава DeepSeek, Европа продължава да налага регулации. Това демотивира работещите хора.

Възможно е да видим отстъпление от тази свръхрегулация. В останалата част от света данните, които се събират от изкуствения интелект, се използва, за да бъде улеснен живота на хората. Страхът от ИИ не е продуктивен. „Трябва да припознаем потенциала му и способността му да повишава производителността на труда. Подходът на Европейската комисия също трябва да е по-отворен“, обясни д-р Ангелова.

„Изискването към малките предприятия да представят нефинансово отчитане може да отпадне. Точно това иска Франция. Голяма част от тези данни са свързани със социални въпроси, а не с икономически процеси или постигане на климатична неутралност“, отбеляза гостът.

Вижте целия коментар във [видеото](#).

[econ.bg](#)

✓ Добрин Иванов: Трябва промяна в политиката на управление на публичните финанси

Той напомни, че увеличението на пенсиите е 45% от бюджетните разходи са пенсионни разходи, 26% са разходи за възнаграждения. „Над 70% са разходи, които са нееластични и нарастването им е определено от автоматична формула“

Надявам се да има промяна в политиката на управление на публичните финанси. Този коментар направи Добрин Иванов, изпълнителен директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), в предаването "В развитие" на Bloomberg TV Bulgaria.

„Всяка формула, която автоматично повишава разходите, лишава изпълнителната власт от възможността да прави политики“, посочи той. Според Иванов така се обезсмисля ролята на Министерския съвет, който отговаря за оперативното управление на държавата да прави политики в държавата що се отнася до пенсиите, възнагражденията, и всички останали сфери на общественения живот.

Той напомни, че увеличението на пенсиите е 45% от бюджетните разходи са пенсионни разходи, 26% са разходи за възнаграждения. „Над 70% са разходи, които са нееластични и нарастването им е определено от автоматична формула“, обясни изпълнителният директор на АИКБ. Той добави, че имаме абсолютна липса на възможност за правене на политики от страна на правителството.

Иванов отбеляза, че ситуацията у нас е такава заради политическата криза. „Всички тези изменения, които се случваха в посока изменение на разходите за възнаграждение бяха в предизборни ситуации в последните дни на работа на парламентите. Целта бе да се печелят гласоподаватели“, напомни той и подчерта, че обвързването на възнагражденията в сектор „Сигурност“, „Образование“, „Висше образование“ и на други сектори със средната работна заплата е пагубно.

Добрин Иванов поясни, че от останалите 30% бюджетни разходи около 9% са капиталови, а останалите са разходи за издръжка и други, при които също доста трудно е намаляването им. По думите му, предстои да видим какво ще бъде предложението на редовното правителство за държавен бюджет за 2025 година. „Надявам се да е в рамките на трипроцентния дефицит, за да можем да изпълним критериите за членство в еврозоната по отношение на публичните финанси, подчерта изпълнителният директор на АИКБ.

Според него е много важно какво ще включва средносрочният фискален план. „Ако се намерят еднократни приходи, за да се покрият завишените разходи през тази година, проблемът ще остане за следващите години, а е нужно трайно решение. То е в намаляването на разходите, а не в търсенето на допълнителни приходи“, настоява Иванов.

Той не скри притеснението си за икономиката на България, в която, като малка и отворена икономика, много силно рефлектират кризите в Европа, защото 60% от българския външнотърговски обмен е със страни от ЕС и главно с Германия. „Виждате с какви скорости се изнася от континента европейският бизнес заради цените на енергията, които са в пъти по-високи от Китай, Турция и други региони. Оскъпява се производството и на фона на прекомерната регулация това отблъсква индустрията“, даде пример Добрин Иванов. Той пресметна, че това на България се отразява директно и то с мултиплициращ ефект, защото няма заместител на европейския пазар. Иванов напомни, че у нас се наблюдава 20-месечен спад на индустриалното производство, именно заради недоброто развитие на икономиката на Германия.

„На този фон, предстоящите мита, които се очаква да бъдат въведени от САЩ за европейски стоки, ще намалят допълнително производството в Европа, което ще рефлектира в допълнителен спад в производството в България“, прогнозира изпълнителният директор на АИКБ.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

✓ Депутатите ще гласуват законопроекта за регистрация на чуждестранните агенти

Предварителната програма на Народното събрание предвижда работата на депутатите да започне с първо гласуване на законопроекта на "Възраждане" за регистрация на чуждите агенти.

Народното събрание събра кворум от 197 народни представители и започна работа.

В мотивите на законопроекта е описани, че финансирането на организации, фондации и сдружения от неизвестни чуждестранни източници може да доведе до прокарването на техните интереси чрез общественото мнение.

От "ДПС-Ново начало" предлагат създаването на временна комисия за дейността на Джордж и Александър Сорос и техните фондации. А от "Продължаваме промяната - Демократична България" искат министъра на вътрешните работи Даниел Митов да бъде изслушан, заедно с шефовете на ДАНС, ГДБОП и полицията за дейностите по издирването на Петьо Петков - Еврото.

✓ Бюджетната комисия в НС гласува правилата за избор на регулаторни органи без дебати

На извънредно заседание и без дебати бюджетната комисия в Народното събрание гласува правилата за избор на регулаторни органи в правомощията на комисията.

С това се стартира процедурата за избор на ръководни длъжности за Сметната палата, Фискалния съвет, Комисията за финансов надзор, подуправител на управление "Банков надзор" в БНБ и председател и членове на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори.

✓ Тръмп: САЩ може да поемат контрола над Газа и да я превърнат в "Ривиерата на Близкия изток"

Нетаняху е първият чуждестранен лидер, който посети Белия дом след встъпването в длъжност на 47-ия американски президент

Президентът Доналд Тръмп заяви, че Съединените щати може да установят контрол над Ивицата Газа, след като палестинците бъдат преселени на други места. По думите му, ще я развие икономически, превръщайки палестинската територия в Ривиерата на Близкия изток.

Американският президент представи изненадващия си план, без да даде подробности за осъществяването му, по време на съвместна пресконференция с израелския премиер Бенямин Нетаняху. Той е първият чуждестранен лидер, който посети Белия дом след встъпването на Тръмп в длъжност миналия месец.

Нетаняху заяви, че домакинът му е най-добрият приятел, който Израел някога е имал. И заяви, че планът на Тръмп заслужава да бъде разгледан. Преди срещата си с Нетаняху американският президент заяви, че ще подкрепи усилията за постоянно преселване на палестинците от ивицата Газа на места, където те могат да живеят без да се страхуват от насилие.

Доналд Тръмп, президент на САЩ:

"Съединените щати ще установят контрол над Ивицата Газа. Ще я стопанисваме и ще отговаряме за унищожаването на всички опасни невзривени бомби и други оръжия в района, както и премахването на разрушените сгради. Създаването на условия за икономическо развитие ще осигури неограничен брой работни места и жилища за хората".

Бенямин Нетаняху, министър-председател на Израел:

"Президентът Тръмп гледа различно и вижда по друг начин бъдещето на това парче земя, което беше средище на толкова много тероризъм, толкова много атаки срещу нас, толкова много изпитания и прежеждия. Той има различна идея и мисля, че си струва да се обърне внимание на това. Той проучва с екипа си и това е нещо, което може да промени историята".

[БНР](#)

✓ България с компенсации за помощта към Украйна - близо 350 млн. лева

348 милиона лева са постъпили по бюджета на Министерството на отбраната в края на януари по споразумението за компенсация за предоставяне на помощ на Украйна. Това обяви на брифинг в Министерския съвет министърът на финансите Теменужка Петкова.

"348 милиона лева са постъпили в МО, тези средства не са били заявени през декември, и с тях на практика се отбелязва подобрение на бюджетното салдо както на ниво държавен бюджет, така и на ниво консолидирана фискална програма. Това е добра новина и за въоръжените сили, и за публичните финанси на страната ни", обясни тя.

Министърът на отбраната Атанас Запрянов разясни на свой ред, че средствата, придобити като компенсация за помощта на Украйна, се разходват за материална поддръжка и модернизация.

"Ние ще внесем бюджет на стабилизирането на публичните финанси. За него имам пълната подкрепа и увереност от лидера на ГЕРБ Бойко Борисов, че ГЕРБ ще застане солидно зад този бюджет, солидно и зад целите, поставени в програмата на ГЕРБ и в Програмата за управление на правителството - а именно отговаряне на критериите за членство в еврозоната на 1 януари 2026 година. Тази подкрепа ни дава увереност, че ще съумеем да получим и подкрепа от коалиционните партньори. Адмираiram заявената позиция от страна на ПП-ДБ, че ще подкрепят бюджета, заедно с поставените в него цели. Тази подкрепа е важна за България и за неотклонния ѝ път за развитие", отбеляза пък премиерът Росен Желязков.

Той добави, че мерките по Бюджета ще бъдат обявени до 10 дни.

✓ Фондация "Атанас Буров" връчи годишните награди "Буров" за 2024 година

На 30 януари 2025 г. отбелязахме 150 години от рождението на изтъкнатия финансист, политик и държавник Атанас Буров. По този повод, традиционно фондация "Атанас Буров" организира официална церемония по връчването на престижните годишни призове "Буров" за банково, финансово и индустриално управление.

Събитието се проведе в Гранд Хотел "София", в зала "Триадица", където бяха отличени най-изявените личности в областта на финансовия и индустриалния сектор.

Тази година наградата за банково дело бе присъдена на двама изявени професионалисти: **Никола Бакалов** – главен изпълнителен директор и председател на Управителния съвет на Първа инвестиционна банка АД, и **Георги Заманов** – главен изпълнителен директор на "Алианс Банк България". Наградите бяха връчени от Цветанка Минчева, главен изпълнителен директор и председател на Управителния съвет на УниКредит Булбанк АД, носител на приз "Буров" за 2023 г. Традиционно фондация "Атанас Буров" отпуска стипендии за студентите от българските висши учебни заведения, които се обучават по икономически специалности, както и стипендии за ученици от професионалните гимназии по икономика. Стипендиантите се определят с конкурс през есента, за който може да се получи информация от сайта на фондация "Атанас Буров". Съвсем скоро на сайта на фондацията ще бъде публикувана информация и за известното Лятно училище на фондацията, което се организира ежегодно.

По случай юбилейната 150-а годишнина от рождението на Атанас Буров в рубриката „Разговорът“ на сутрешния блок "Нашият ден" [гостува Дамян Дамянов](#) - banker и финансист, дългогодишен настоятел и член на Управителния съвет на фондация "Атанас Буров". Гостът сподели за усилията на фондацията да открива и поощрява таланти в областта на банкирането и икономиката, както и да съхрани идеите и делото на Атанас Буров за изграждане на демократична българска държава и просперираща икономика, основана на модерна финансова система и свободно движение на капитали и да ги предаде на младото поколение на България.

✓ ЕС се готви за отговор на евентуални мита на Тръмп чрез мерки спрямо технологичния сектор на САЩ

Европейският съюз планира да наложи ответни мерки, насочени към водещия технологичен сектор в САЩ, ако американският президент Доналд Тръмп изпълни заплахите да наложи мита на единния блок, съобщава "Файненшъл таймс", цитирайки двама служители от ЕС, запознати с плановете.

Европейската комисия обмисля използването на своя т.нар. "инструмент за борба с принудата" (ACI) при евентуално въвеждане на наказателни мита за вноса в САЩ на европейски стоки. Цитираните от финансовото издание европейски служители твърдят, че този инструмент, определен от тях като "базука", ще бъде насочен към индустриите на услугите на САЩ, включително към водещите американски технологични компании от Силициевата долина, известни като Big Tech, като може да се "блокират преките чуждестранни инвестиции или да се ограничи достъпа до пазара за банки, застрахователни и други фирми за финансови услуги".

Едни от източниците на "Файненшъл таймс" също така каза, че "всички опции са на масата" и посочи ACI като най-твърдата налична реакция, без с това да се нарушава международното право.

Инструментът, който беше изготвен по време на първия мандат на Тръмп като президент на САЩ и впоследствие използван като възпиращ фактор срещу Китай, позволява на изпълнителната власт на ЕС да наложи ограничения върху търговията с услуги, ако установи, че дадена държава използва мита върху стоки, за да наложи промени в политиката.

Според източниците от ЕС, заплахата на Тръмп да използва мита, за да принуди Дания да предаде Гренландия и да притисне ЕС да отмени принудителните мерки срещу американските технологични компании, ще отговарят на изискванията за активиране на този инструмент.

Определен като "базука" от някои представители на ЕС, когато влезе в сила през 2023 г., ACI позволява на блока да избира от широк набор от ответни мерки, като отмяна на защитата на правата върху интелектуалната собственост или тяхното търговско използване, например изтегляне на софтуер и услуги за стрийминг. Той също така позволява на ЕС да блокира преките чуждестранни инвестиции или да ограничи достъпа до пазара за фирми за банки, застрахователни и други финансови услуги, отбелязва "Файненшъл таймс".

В информацията на финансовото издание също така се отбелязва, че всеки евентуален отговор на ЕС ще изисква одобрение от най-малко 15 от 27-те държави членки - процес, който може да отнеме седмици.

Миналата седмица Тръмп каза, че "категорично" ще наложи мита върху ЕС, цитирайки действията на Брюксел срещу американските технологични компании и големия дефицит при търговията със стоки. Той не даде подробности кога ще бъдат приети мерките или дали блокът може да договори отсрочка, каквато получиха Канада и Мексико, след като им бяха наложени мита от 25% върху вноса на техни стоки в САЩ.

Вчера министрите на търговията от ЕС се срещнаха във Варшава, за да обсъдят тези заплахи на Тръмп. Длъжностни лица, информирани за дискусиите при закрити врата, казаха, че мнозинството е изразило подкрепа за наказателни действия, ако това е необходимо.

Комисарят по търговията Марош Шефчович посочи, че иска да договори начин за избягване на митата, но добави:

"Ако бъдем засегнати, ще реагираме твърдо".

Шефчович също така отбеляза, че ЕС има голям дефицит със САЩ по отношение на услугите, а излишък при търговията със стоки.

Някои страни членки се притесняват от търговска война в момент, когато европейският икономически растеж е толкова слаб.

"Искаме да намалим ескалацията", заяви пред "Файненшъл таймс" дипломат от ЕС, запознат с дискусиите.

Всяка евентуална ответна реакция трябва да бъде пропорционална, като ЕК ще трябва да предостави доказателства за щети за индустриите на ЕС от евентуалното налагане на мита от страна на САЩ. Освен това трябва да се поиска одобрението от най-малко 15 от 27-те държави членки на ЕС. Консултациите могат да отнемат няколко седмици, като финансово издание

отбелязва, че приемането на последните ответни мита на наложените от САЩ тарифи през 2018 г., отне три месеца. През март 2018 г. Тръмп наложи мита от 25% върху стоманата и 10% върху алуминия, внасяни от Европа, като на ЕС отне три месеца, за да одобри своите ответни мерки срещу американски стоки на стойност 2,8 милиарда евро.

За разлика от тях Канада и Мексико обявиха ответни мерки миналата седмица в рамките на часове след решението на Вашингтон да наложи мита до 25 процента. Впоследствие Тръмп спря митата и за двете страни - уж в замяна на ангажименти за борба с мигрантите и трафика на наркотици, посочва "Файненшъл таймс".

Дипломат от ЕС обаче каза, че единният блок може да се придвижва бързо в криза, добавяйки:

"Вижте нашия отговор на руската инвазия в Украйна или коронавирусната пандемия".

Мениджър

✓ МФ ще предложи за продажба 3-годишни ДЦК за 100 млн. лв.

Министерството на финансите (МФ) ще предложи за продажба лихвоносни съкровищни облигации със срокност 3 години от отворен тип с 2,75 процента годишен лихвен процент на аукцион, насрочен за 10 февруари. Номиналната стойност на предлаганото количество възлиза на 100 млн. лева, съобщиха от Българската народна банка (БНБ)

Предлаганите държавни ценни книжа (ДЦК) са от емисия № BG 20 300 25 113. Именно от тази емисия финансовото министерство емитира дълг за 300 млн. лева на първия за 2025 година аукцион, проведен на 20 януари.

Аукционът, насрочен за 10 февруари, ще бъде трети за настоящата година. През 2025 година досега Министерството на финансите набра дълг в общ размер на 600 млн. лева след продажбата на 3-годишни ДЦК за 300 млн. лева и 7-годишни ДЦК на същата стойност.

Допълнителни условия на предстоящия аукцион гласят, че първичните дилъри могат да участват със състезателни поръчки, както от свое име и за своя сметка, така и от свое име, но за сметка на свои клиенти.

Първичните дилъри могат да участват в аукциона и с несъстезателни поръчки от свое име, но за сметка на свои клиенти, които не са банки или инвестиционни посредници, включително и такива, установени в друга държава членка или в трета страна, посочват от централната банка.

Максималното количество ДЦК, което един участник може да придобие със състезателни поръчки, е в размер на 50 на сто от предназначения за продажба чрез състезателни поръчки количество.

Съотношението на ДЦК, предлагани със състезателни и несъстезателни поръчки, е 50 на сто към 50 на сто от общото предложено количество.

Участниците в аукциона трябва да имат предвид, че Министерството на финансите ще предлага за продажба допълнителни количества от емисия BG 20 300 25 113 от 22.01.2025 г.

Министерството на финансите си запазва правото да отхвърля всички, респективно да одобрява определени поръчки, както и да одобрява количество, различно от предварително обявеното, се казва още в съобщението на БНБ.

✓ Цената на газа в Европа отстъпи от 15-месечен връх след китайските мита

Природният газ в Европа парира част от солидното си поскъпване през последните дни на търговия, отстъпвайки от 15-месечния връх, достигнат в понеделник, след като Пекин наложи мита от 15% върху вноса на американски втечен газ в отговор на влезлите в сила по-рано вчера допълнителни мита на САЩ от 10% върху вноса на китайски стоки.

Февруарските фючърси на газа на нидерландския хъб TTF поевтиняха с над 1% обратно към нивото от 53 евро/MWh, след като в понеделник те достигнаха връх от 54,64 евро за мегаватчас - най-високо ценово ниво от октомври 2023 г., когато синьото гориво за кратко поскъпна малко над 56 евро за мегаватчас (MWh), предаде БНР.

Междувременно Европа едва успя да изпълни заложените от ЕК междинни цели за нивото на съхранение на газ за началото на февруари, но на национално ниво ключови потребители като Франция не се справиха.

Въпреки че се очаква февруари да бъде по-топъл от обикновено, намалявайки търсенето на горива за отопление, запасите от газ в Европа бяха изчерпани по-бързо от очакваното тази зима, оставяйки нивата на съхранение по-ниски от нормалното за това време на годината.

Към 2-ри февруари средната запълняемост на газохранилищата в ЕС е 52,65% - което е доста под 69% запълняемост година по-рано, в резултат на по-ниските от очакваното температура през тази зима. Във Франция газохранилищата към момента са запълнени на едва 34,86%.

Това предполага, че цените на синьото гориво в Европа ще останат високи с приближаване на края на зимата и през пролетните месеци, тъй като изпразнените газохранилища трябва отново да започнат да се запълват преди следващия отоплителен сезон.

С оглед на това, газовите TTF фючърси с доставка през второто тримесечие на 2025 г. , както и за летните месеци, продължават да се търгува на високи нива от около 52,80 евро/MWh., докато фючърсите за третото тримесечие се търгуваха вчера средно на нива около 52,55 евро за мегаватчас.

Единствено газовите TTF фючърси за последното тримесечие на 2025 г. се търгуват на сравнително по-ниски нива около 48 евро за мегаватчас, тъй като до тогава газовите хранилища в ЕС ще трябва отново да бъдат попълнени до 90% към 1-ви ноември.

✓ Петролът поевтиня на фона на увеличението на запасите в САЩ и опасенията от търговска война

Цените на петрола се понижиха в ранната търговия в сряда, тъй като нарастващите американски запаси и притесненията на пазара относно нова търговска война между Китай и САЩ компенсират подновения натиск от страна на американския президент Доналд Тръмп за ограничаване на износа на ирански суров петрол, пише [Ройтерс](#).

Към 09:20 часа българско време сортът Brent поевтиня с 0,13 долара, или 0,17%, до 76,07 долара за барел. Цената на американския лек суров петрол WTI се понижи с 0,05 долара, или 0,07%, до 72,65 долара за барел.

Във вторник петролът се търгуваше в широк диапазон, като WTI падна в един момент с 3% до най-ниското си ниво от 31 декември, след като Китай обяви мита върху вноса на петрол, втечен природен газ и въглища от САЩ в отговор на налозите на САЩ върху китайския износ.

Цените обаче се възстановиха, след като Тръмп възстанови кампанията за „максимален натиск“ върху Иран за ограничаване на ядрената му програма.

Въпреки че Тръмп каза, че е готов за сделка с Иран, той подписа президентски меморандум, налагащ отново твърдата политика на Вашингтон спрямо страната. Планът може да повлияе на около 1,5 милиона барела на ден петрол, който страната изнася, отбелязаха анализатори от ANZ в сряда, позовавайки се на данни от проследяване на кораби.

Натоварването на пазара в сряда дойде от по-високите от очакваното данни за запасите от суров петрол в САЩ през нощта, каза Йеп Джун Рон, пазарен стратег в IG.

Запасите от суров петрол са нараснали с 5,03 млн. барела през седмицата, приключила на 31 януари, според пазарни източници, позовавайки се на данни на Американския петролен институт.

Запасите от бензин са се увеличили с 5,43 млн. барела, а запасите от дестилат са намалели с 6,98 млн. барела, съобщават източниците.

Официалните данни за петролните запаси на правителството на САЩ трябва да бъдат публикувани по-късно днес.

Нарастващите запаси от суров петрол и горива в най-големия потребител на петрол в света сигнализират за слабост на потреблението, като това добавя към притесненията на инвеститорите относно въздействието на митата върху глобалните икономически перспективи и перспективите за търсене на енергия.

Въздействието на ответните тарифи на Китай върху вноса на енергия от САЩ ще бъде ограничено, „като се има предвид, че нито глобалното предлагане, нито търсенето на тези стоки се променят от митата на Китай“, посочиха анализатори от Goldman Sachs в бележка във вторник.

И двете страни ще могат да намерят алтернативни пазари, се казва в бележката.

✓ Китай отвърща на митата на Тръмп, Канада и Мексико получиха отсрочка

Китай наложи мита върху вноса на някои стоки от САЩ в бърз отговор на новите налози на САЩ върху китайски стоки, подновявайки търговската война между двете най-големи икономики в света, пише [Ройтерс](#).

Допълнителното мито от 10% на американския президент Доналд Тръмп върху целия китайски внос в САЩ влезе в сила в 0:01 ч. Американско източно стандартно време във вторник.

В рамките на минути Министерството на финансите на Китай заяви, че ще наложи мита от 15% за американските въглища и втечен природен газ (LNG) и 10% за суровия петрол, селскостопанското оборудване и някои автомобили. Новите тарифи върху износа на САЩ ще влязат в сила на 10 февруари, посочи министерството.

Китай също така заяви, че започва антимонополно разследване срещу Alphabet Inc – компанията майка на Google. Пекин включва както PVH Corp – холдинговата компания за известни марки, включително Calvin Klein, така и американската биотехнологична компания Illumina, в нейния „списък на ненадеждни субекти“.

Отделно, китайското министерство на търговията и неговата митническа администрация заявиха, че налагат контрол върху износа на волфрам, телур, рутений, молибден и свързани с рутений артикули, за да „защитят интересите на националната сигурност“. Китай контролира голяма част от световните доставки на такива редкоземни елементи, които са критични за прехода към чиста енергия.

В понеделник Тръмп в последния момент отложи въвеждането на 25% мита за Мексико и Канада, като се съгласи на 30-дневна пауза в замяна на допълнително сътрудничество в сферата на граничната сигурност от страна на двете съседни държави.

Такова отлагане обаче не бе приложено за Китай и говорител на Белия дом каза, че Тръмп няма да разговаря с китайския президент Си Дзинпин по-късно през седмицата.

По време на първия си мандат през 2018 г. Тръмп инициира брутална двугодишна търговска война с Китай заради огромния търговски излишък на страната със САЩ, налагайки мита върху стоки на стойност стотици милиарди долари, които преобърнаха глобалните вериги за доставки и нанесоха щети на световната икономика .

За да сложи край на тази търговска война, Китай се съгласи през 2020 г. да харчи допълнителни 200 милиарда долара годишно за американски стоки, но планът беше провален от пандемията от COVID и годишният търговски дефицит на страната се разшири до 361 милиарда долара, според данните на китайските митници, публикувани миналия месец.

„Търговската война е в начален стадий, така че вероятността от нови мита е висока“, посочиха от Oxford Economics в бележка, като същевременно понижиха прогнозата си за икономическия растеж на Китай.

Тръмп предупреди, че може да увеличи допълнително митата за Китай, освен ако Пекин не спре потока на фентанил (смъртоносен опиоид) в Съединените щати.

„Надяваме се, че Китай ще спре да ни изпраща фентанил и ако не го направят, тарифите ще се повишат значително“, каза той в понеделник.

Китай нарече фентанила проблем на Америка и каза, че ще оспори митата в Световната търговска организация и ще предприеме други контрамерки, но също така остави вратата отворена за преговори.

„За разлика от Канада и Мексико, очевидно е по-трудно за САЩ и Китай да се споразумеят за това, което Тръмп изисква икономически и политически. Предишният пазарен оптимизъм за бърза сделка все още изглежда нестабилен“, каза Гари Нг, старши икономист в Natixis в Хонконг.

„Дори ако двете страни успеят да се споразумеят по някои въпроси, възможно е митата да се използват като повтарящ се инструмент, което може да бъде ключов източник на нестабилност на пазара тази година“, добави той.

Съседски сделки

Имаше облекчение в Отава и Мексико Сити, както и на световните финансови пазари, след сделките за предотвратяване на високите мита за Канада и Мексико.

Както канадският премиер Джъстин Трюдо, така и президентът на Мексико Клаудия Шейнбаум заявиха, че са се съгласили да засилят усилията за контрол на границата в отговор на искането на Тръмп за борба с имиграцията и контрабандата на наркотици. Това поставя на пауза митата от 25%, които трябва да влязат в сила във вторник за 30 дни.

Канада се съгласи да разположи нови технологии и персонал по границата си със Съединените щати и да започне съвместни усилия за борба с организираната престъпност, контрабандата на фентанил и прането на пари.

Мексико се съгласи да подсили северната си граница с 10 000 членове на Националната гвардия, за да спре потока от нелегална миграция и наркотици.

Съединените щати също пое ангажимент да предотвратят трафика на оръжия към Мексико, каза Шейнбаум.

„Като президент, моя отговорност е да гарантирам безопасността на ВСИЧКИ американци и правя точно това. Много съм доволен от този първоначален резултат“, написа Тръмп в социалните мрежи.

Канадските индустриални групи, страхуващи се от прекъсване на веригите за доставки, приветстваха паузата.

„Това е много обнадеждаваща новина“, каза Крис Дейвисън, който ръководи търговска група от канадски производители на рапица. „Имаме силно интегрирана индустрия, която е от полза и за двете страни.“

В неделя Тръмп намекна, че 27-членният Европейски съюз ще бъде следващата му цел за налагане на мита, но не каза кога.

В понеделник лидерите на ЕС заявиха на неформална среща на върха в Брюксел, че Европа ще бъде готова да отвърне на удара, ако САЩ наложи мита, но също така призоваха за разум и преговори.

Икономически живот

✓ **Защо петролните гиганти могат да попречат на амбициите на Доналд Тръмп?**

Това е една от големите амбиции на Доналд Тръмп за времето на втория му мандат: да увеличи добива на петрол и газ в Съединените щати. Въпреки лийтмотива си "Drill, baby, drill" (Дълбай, скъпа, дълбай!)*, Тръмп може бързо да изпита трудности при прилагането на този проект на практика, отбелязва rfi.fr.

Обитателят на Белия дом обещава, че САЩ ще „дълбаят като луди“. Така тонът за следващите му четирите години на власт вече е зададен. Следователно стратегията му да направи Америка още по-велика ще минава през изкопаемите горива. Също така е важно да припомним, че производството на газ и петрол имат голям дял в американската икономика. САЩ са най-големият производител на суров петрол в света. През 2024 г. са били произведени 13,2 милиона барела на ден. Това е рекорд, който трябва да бъде надминат тази година, за да достигне 13,5 милиона. Страната никога не е произвеждала толкова петрол, но Доналд Тръмп иска да отиде още по-далеч. Милиардерът Скот Бесент, който беше номиниран за министър на финансите, разчита на увеличение от повече от 3 милиона барела на ден в рамките на три години.

Безпокойството на световния пазар

Съединените щати вече произвеждат много, но Доналд Тръмп има редица аргументи, за да иска увеличаването на това производство. На първо място той иска да попълни стратегическите резерви на страната. След това иска от позицията на силата да изнася своя петрол и газ по целия свят. Американският президент обяснява още, че ако се разкрият нови находища, това ще създаде работни места и търсенето, на фона на значителното предлагане на американски газ и петрол, ще понижи цените.

Но основното безпокойство е, че производството е достатъчно голямо, за да отговори на търсенето на пазара. Членовете на ОПЕК+, Организацията на страните износителки на петрол, страдат от свръхпроизводство. Рискът е, че предлагането може да стане твърде голямо. Това е една от основите на икономиката: когато предлагането надвишава търсенето, цените автоматично спадат. Така че петролните и газовите компании може просто да откажат да натиснат газта. Те ще действат в собствен интерес и ще сондират, когато това бъде изгодно за тях.

Мерки за насърчаване

Към това трябва да се добави и фактът, че добивът на газ и нефт е нещо скъпо. Проучването, създаването и пускането в експлоатация на едно находище е една непренебрежима инвестиция, която за момента не се оправдава. Засега, дори и да няма големи административни пречки за осъществяването на тези дейности, реално няма индикации, че компаниите ще заемат своето място на пазара. Доналд Тръмп възнамерява да убеди големите играчи в сектора, като премахне програмите за субсидиране на възобновяема енергия, а също и като прекрати регулациите на замърсяването от автомобилите, както и субсидиите за закупуване на електрически автомобили.

Тези мерки ще насърчат увеличаването на потреблението на изкопаеми горива, което може коренно да промени ситуацията. Преди всичко, някои петролни компании със сигурност ще се опитат да спечелят време и да запазят дискретност. Ще трябва да се вземат предвид и геополитическият климат, войната в Украйна и по-специално въпроса за руските изкопаеми горива. Доналд Тръмп е президент само за четири години, а инвестициите на големите компании в сектора често са необратими!

*лозунг на кампанията на Републиканската партия по време на президентските избори през 2008 г.

✓ **За седмица: изкуственият интелект поевтиня от \$100 млн. през \$5 млн. до едва 30 долара**

Наскоро отбелязахме, че DeepSeek е създавал модел с изкуствен интелект (AI) за около \$5 милиона, който съответства на производителността на модела на OpenAI за \$100 милиона. Сега научаваме, че изследователски екип от Калифорнийския университет в Бъркли (UC Berkeley) според съобщенията е пресъздал основната технология зад DeepSeek само за \$30, пише проф. Гейл Пули в своя бележка за блога на Human Progress.

Според Браян Роймели, кандидатът за докторска степен в UC Berkeley Джиан Пан и неговият екип възпроизвеждат възможностите за усилване на обучението на DeepSeek R1-Zero, използвайки компактен езиков модел, наречен TinyZero.

Този механизъм за обучение с подсилване с отворен код използва парадигмата за самостоятелна игра, първоначално въведена от DeepMind при разработването на AlphaZero, за да постигне майсторство в игрите шах, шог и го.

Изумително ниската цена на тази репликация подчертава нарастваща тенденция: Докато технологичните гиганти наливат огромни суми в разработването на AI, независими изследователи с отворен код доказват, че високопроизводителният AI може да бъде изграден за малка част от досегашните разходи. Всъщност TinyZero е свободно достъпен за изтегляне от GitHub.

Програмата TinyZero постигна производителност на ниво DeepSeek, като нае два чипа H200 Nvidia за по-малко от пет часа само за \$6,40 на час.

Тази работа от китайска изследователска компания за AI може да отбележи повратна точка в развитието на AI, доказвайки, че революционният напредък не изисква огромни ресурси – само умно мислене и правилен подход.

Работата на Пън и екипа му показва, че за цената на един модел DeepSeek можете да създадете 166 667 модела TinyZero. Разрушителните иновации прекъсват разрушителните иновации. Клейтън Кристенсен, съзателят на теорията за „разрушителните иновации“, би бил доволен. Междувременно инициативата за инфраструктура Stargate AI на стойност 500 милиарда долара, обявена преди 10 дни от президента Тръмп, вече изглежда остаряла. Човешкият интелект продължава да открива все по-ефективни начини за обучение на AI. Търпение – тази революция едва започва.

3e-news.net

✓ Росен Желязков: До 40 % разходи от БВП и дефицит до 3 % са параметрите на проектобюджета

Заявили сме ясно, че няма да променяме данъчно-осигурителната тежест и ще внесем проект на бюджет с действащия Закон за данък върху добавената стойност, каза в края на брифинга премиерът

До 40 % разходи от brutния вътрешен продукт (БВП) и дефицит до 3 % са параметрите на проектобюджета за 2025 г. Това каза на брифинг премиерът Росен Желязков след заседание на Съвета за съвместно управление в сградата на Народното събрание (НС), на което управляващата коалиция обсъди бюджета на държавата за настоящата година. Той каза, цитиран от БТА, че не се предвижда вдигане на данъчно-осигурителната тежест.

Знаете, че последните дни има сериозна полемика по отношение на приключването на финансовата 2024 г., коментира министър-председателят. По думите му това е въпрос, свързан с поети ангажменти и фактурирани разходи, които не са разплатени. Тази тема беше важна да се обсъди с оглед на това каква ще бъде разходната база за проектобюджета и приходите по консолидираната фискална програма, за да може правителството да гласува и внесе в Народното събрание проектобюджет за 2025 г., в това число за общественото осигуряване и здравната каса, в който се изпълняват основните изисквания на Закона за публичните финанси, а именно до 40 % разходи от БВП и бюджетен дефицит не по-висок от 3 %, обясни той. Това ще е предложението на Министерския съвет, каза Желязков.

Обсъждахме отделните мерки както в разходите, така и по приходите, тяхната реалистичност, изпълнимост, тяхната относимост, така че инвестиционната програма в централната власт и по общините да продължи да се изпълнява, както и други важни въпроси като например този за санирането, но бюджетът да даде възможност след гласуване в Народното събрание при тези показатели правителството да има основанието да подаде искане за конвергентен доклад за изпълнение на критериите за членство в еврозоната, с ясното разбиране, че и към момента съотношението на българския лев към еврото е фиксирано, то е 1,95583, не подлежи на промяна и това е скрепено с акт на Народното събрание, каза министър-председателят.

Росен Желязков изрази надежда за подкрепа на проектобюджета с ясният поглед към възможността България да отговаря на критериите за членство в еврозоната. Той посочи, че "Продължаваме промяната-Демократична България" следва да изразят ясно ще подкрепят ли бюджет, който би дал възможност България да подаде искане за извънреден конвергентен доклад.

На въпрос откъде ще бъдат свити разходи премиерът каза, че обсъждат конкретни мерки както по отношение на разходите, така и по отношение на приходите. Няма да предлагаме екзотични мерки като тези, които бяха предлагани в оттеглени проект на бюджет за 2025 г. от предходния кабинет, заяви Желязков. "Заявили сме ясно, че няма да променяме данъчно-осигурителната тежест и ще внесем проект на бюджет с действащия Закон за данък върху добавената стойност", каза още той.

✓ Първа рокада на кабинета Желязков: Заместник-финансовият министър Людмила Петкова е освободена от поста
Правителството няма да увеличава осигурителната тежест и да променя данъци при изготвянето на бюджета, категоричен бе премиерът

Първата рокада в правителството на Росен Желязков е факт. Със заповед на министър-председателя от длъжността заместник-министър на финансите е освободена Людмила Петкова. Предложението за освобождаването е на министъра на финансите Теменужка Петкова, съобщи от Министерски съвет. Людмила Петкова бе служебен финансов министър и по време на кабинета Главчев тя изготви предложението за бюджет за 2025 г. То обаче не беше одобрено от Народното събрание.

Сегашният кабинет с новият финансов министър се очаква в близките седмици да представи бюджет, който да покрива изискването за 3-процентен бюджетен дефицит и да бъде приет от Народното събрание

Правителството няма да увеличава осигурителната тежест и да променя данъци при изготвянето на бюджета за тази година. Това съобщи след края на заседанието на Съвета за съвместно управление министър-председателят Росен Желязков.

Той обаче не уточни какви ограничения ще се наложат на разходите, за да се запази 3-процентният дефицит. "Обсъждахме конкретните мерки както в разходите, така и по приходите така, защото инвестиционната програма и в централната власт, а и по общините, да продължи да се изпълнява, както и други важни въпроси, например този за санирането, но да даде възможност след гласуването в Народното събрание при тези параметри, което е и ангажимент на мандатоносителя, правителството да има основание да подаде искане за конвергентен доклад за изпълнение на критериите за членство в Еврозоната", заяви той пред БНР.

Желязков беше категоричен, че правителството ще внесе проект за бюджет, който изпълнява законовите изисквания за до 40% разходи от БВП и бюджетен дефицит не по-висок от 3%: "Разходите минус 3% дефицит трябва да отговарят и на приходната база. Няма да предлагаме екзотични мерки като тези, които бяха предлагани в оттегления проект за бюджет. Няма да увеличаваме данъчно-осигурителната тежест и ще внесем бюджет с действащия ДДС". Курсът на българския лев към еврото е фиксиран и няма да се променя, увери Желязков:

"И към момента съотношението на българския лев към еврото е фиксирано, то е 1,9583, не подлежи на промяна и то е скрепено с акт на Народното събрание".

Той призова депутатите от ПП-ДБ да кажат ясно дали биха подкрепили бюджет, който изпълнява изискванията за влизане в Еврозоната.

Заедно с Желязков в изявлението пред медиите участваха и вицепремиерите Атанас Зафиров от БСП-ОЛ и Гроздан Караджов от ИТН.

✓ Производството на електроенергия за първия 1 месец + 1 ден от 2025 г. се увеличава с 13.55 %

Спрямо аналогичния период на миналата година потреблението на ток расте само с 0.95 на сто

Производството на електроенергия расте. Потреблението на ток все още остава на плюс. Салдото (износ-внос) на електроенергия остава доста под нивата, регистрирани преди години. Участието на базовите централи е положително, но не и това на водоелектрическите централи (ВЕЦ). Възобновяемите енергийни източници (ВЕИ) в преносната и разпределителната мрежи запазват положителен дял. Това става ясно от оперативната справка за енергийния баланс на страната, изготвена от Електроенергийния системен оператор (ЕСО) за времето от 01.01.2025 г. до 02.02.2025 г. спрямо аналогичния период на предходната 2024 г.

Производството на електроенергия за периода от първия ден на януари до втория ден от месец февруари тази година или за първия месец (+1 ден) е в обем от 4 467 820 MWh. Това представлява повишение с 13.55 % (за отчетния период до 26 януари или преди седмица – плюс 15.35 %). За сравнение, година по-рано производството на електроенергия било в обем от 3 934 612 MWh.

Потреблението на ток все още остава положително. Така за отчетния период за посочения първи месец от 2025 г. (+1 ден) то е от порядъка на 4 314 180 MWh, което е увеличение с 0.95 % спрямо аналогичния период на миналата година (седмица по-рано – плюс 4.09 %). Тогава потреблението на електроенергия е възлизало на 4 273 682 MWh.

Салдото (износ-внос) на електрическа енергия според данните на Електроенергийния системен оператор за периода от 1 януари до 2 февруари тази година е в обем от порядъка на 153 640 MWh. Година по-рано то е било на минус 339 070 MWh (преди седмица или към 26 януари изчислението е за минус 132.06 %).

Участието на базовите централи в енергийния баланс на страната остава положително като за посочения сравняван период от настоящата 2025 г. то достига до обем от 3 817 597 MWh. Това е повишение с 15.95 % (седмица по-рано – плюс 18.12 %). През аналогичните дни на миналата година базовите централи са участвали с обем от 3 292 312 MWh.

Възобновяемите енергийни източници (ВЕИ) в преносната и разпределителната мрежи също запазват положителния си дял.

Участието на ВЕИ в преносната мрежа през посочения първи месец от новата 2025 г.(+1 ден) се увеличава с 6.03 % до обем 226 040 MWh (преди седмица – плюс 4.82 %). Година по-рано за този сравняван период дела на ВЕИ в преносната мрежа е бил от порядъка на 213 176 MWh. Положителните данни за посочения период са в резултат на доброто участие на фотоволтаичните централи (плюс 43.03 %), въпреки съществения спад на вятърните мощности (минус 32.97 %) и биомасата (минус 29.93 %).

Доста по-добър положителен дял демонстрират ВЕИ в разпределителната мрежа като през сравнявания месец плюс един ден на 2025 г. той достига до обем от 237 647 MWh. Спрямо миналата година това е увеличение с 13.47 % (седмица по-рано – плюс 14.52 %).Тогава възобновяемите енергийни източници са участвали в разпределителната мрежа с обем от 209 444 MWh. Положителните резултати се дължат, както на високия дял на фотоволтаичните централи (плюс 62.95 %), така и на биомасата (плюс 19.39 %) на фона на високия спад на вятърните мощности (минус % 35.62 %).

Участието на водноелектрическите централи (ВЕЦ) за посоченото време от настоящата 2025 г. е в обем от 186 536 MWh. В сравнение с миналата година това е понижение с 15.09 % (преди седмица – минус 14.53 %). Тогава дела на ВЕЦ в енергийния баланс на страната е бил от порядъка на 219 680 MWh.

▼ Понижение с 1.2%: Енергийната борса затвори при цена за базова енергия от 279.88 лв. за MWh с ден за доставка 5 февруари 2025 г.

Енергийната борса в рамките на търговията в сегмент „пазар ден напред“ затвори при средна цена за базова енергия (1 – 24 часа) от 279.88 лв. за MWh с ден за доставка 5 февруари 2025 г. и обем от 91 366.40 MWh, сочат данните от търговията. Това е спад с 1.2 % спрямо стойността при затваряне на предишната търговия.

Цената на пиковата енергия (9-20 часа) е 297.31 лв.(152.01 евро) за MWh – незначително повишение с 0.18 % спрямо стойността ден по-рано, при количество от 51 054.20 MWh.

Извънпиковата енергия (40 312.20 MWh) е на цена от 262.44 лв. (134.19 евро) за MWh (1-8; 21-24 часа), което е намаление с 2.76 на сто в сравнение с нивото при затваряне на предишната сесия.

Борсата стартира при средна цена от 226.86 лв. за MWh и количество от 3557.5 MWh.

Най-ниската цена е отчетена за 04 часа – 214.12 лв./MWh (3113.6 MWh).

Най-високата цена на електроенергията, търгувана в сегмента „пазар ден напред“ е постигната за 19 часа – 371.41 лв./MWh при количество от 4171.4 MWh.

В 24 часа цената на търгуваната електроенергия в този сегмент е 261.89 лв./MWh при обем от 3069.5 MWh по данни на <https://ibex.bg/>.

Спрямо стойността от 283.34 лв. за MWh (144.87 евро за MWh) за 4 февруари 2025 г., цената на търгуваната електроенергия с ден за доставка 5 февруари 2025 г. намалява до 279.88 лв. за MWh (понижение с 1.2 %) по данни на БНЕБ или 143.10 евро за MWh.

При търговията в пазарен сегмент "в рамките на деня" на 4 февруари 2025 г. общият търгуван обем на БНЕБ към часа на публикуване на информацията е 6 210.20 MWh при средно претеглена дневна цена от 274.63 лв. за MWh.

Към публикуването на информацията, оперативните данни на Електроенергийния системен оператор (ЕСО) на България за генерацията и товара, които не отразяват търговския обмен, както и енергийните обмени по линия на ENTSO-E сочат, че в системата участват:

Име		MW
АЕЦ	28,35%	2079.91
Кондензационни ТЕЦ	32,28%	2368.61
Топлофикационни ТЕЦ	4,88%	357.7
Заводски ТЕЦ	1,42%	104.38
ВЕЦ	0,12%	9.16
Малки ВЕЦ	1,47%	107.77

ВяЕЦ	3,65%	268.03
ФЕЦ	27,63%	2027.15
Био ЕЦ	0,20%	14.59
Товар на РБ		5698.07

Интензитетът на CO₂ е 452g (gCO₂eq/kWh) за България към момента на публикуването на информацията. За сравнение в Полша - 743g, Чехия - 555g, Германия – 445g, Румъния - 406g, Гърция - 284g, а най-нисък е във Франция - 78g, Швейцария - 69g.

▼ Слабо понижение на цените по европейските електроенергийни борси за сряда 5 февруари

Румънската OPCOM затвори при цена от 143,10 евро/мвтч, а гръцката HENEX е с цена от 128,31 евро/мвтч за базова енергия

Румънската енергийна борса OPCOM затвори сегмента „Ден напред“ при цена от 143,10 евро/мвтч за базова енергия. Това сочат данните на борсата за 5 февруари 2025 г. Пиковата цена ще бъде 152,01 евро/мвтч, а извънпиковата ще е 134,19 евро/мвтч. Най-високата цена от 189,90 евро/мвтч ще бъде в 19 ч. Най-ниска ще бъде цената в 4 ч и тя ще бъде 109,48 евро/мвтч. Търгуваните обеми базова енергия ще бъдат 46 426,3 мвтч.

На гръцката енергийна борса HENEX средната цена за базова енергия на 5 февруари ще бъде 128,31 евро/мвтч. Търгуваните обеми ще бъдат 398 903,83 мвтч. Максималната цена ще е 189,90 евро/мвтч и тя ще е в 19 ч. Минималната цена ще бъде в 13 ч и тя ще бъде 15,00 евро/мвтч.

При унгарската енергийна борса MUX цената на базовата енергия за 5 февруари е 143,09 евро/мвтч. Пиковата цена ще бъде 152,00 евро/мвтч. Най-високата цена от 189,90 евро/мвтч ще бъде в 19 ч. Най-ниска пък ще бъде цената в 4 ч и тя ще бъде 109,44 евро/мвтч. Търгуваните обеми ще бъдат 86 387,5 мвтч.

Базовата цена на електроенергията за 5 февруари на Словашката енергийна борса е 143,01 евро/мвтч. Най-високата цена от 189,90 евро/мвтч ще бъде в 19 ч. Най-ниска пък ще бъде цената в 4 ч и тя ще бъде 109,30 евро/мвтч.

Базовата цена на електроенергията на Чешката енергийна борса е 142,67 евро/мвтч. Най-високата цена от 189,90 евро/мвтч ще бъде в 19 ч. Най-ниска пък ще бъде цената в 4 ч и тя ще бъде 109,09 евро/мвтч.

На Австрийската енергийна борса цената за базова енергия за 5 февруари е 143,27 евро/мвтч. Пиковата цена ще е 152,23 евро/мвтч. Търгуваният обем при базовата енергия е 53 238,5 мвтч. Най-висока се очаква да бъде цената в 19 ч и тя ще достигне 189,90 евро/мвтч. Най-ниска пък ще бъде цената в 4 ч и тя ще бъде 110,03 евро/мвтч.

На Германската енергийна борса цената за базова енергия е 141,77 евро/мвтч на 5 февруари. Пиковата цена ще бъде 151,40 евро/мвтч. Търгуваните обеми при базовата енергия са 814 822,8 мвтч. Най-висока ще бъде цената в 19 ч и тя ще достигне 189,90 евро/мвтч. Най-ниска пък ще бъде цената в 4 ч и тя ще бъде 108,18 евро/мвтч.

На италианския енергиен пазар електроенергията на сегмента „Ден напред“ за 5 февруари и ще се продава за 149,72 евро/мвтч за базова енергия.

▼ Европейските борсови индекси затвориха с преобладаващи повишения

С най-голям дневен ръст завърши италианският бенчмарк FTSE MIB, а единственият с понижение затвори FTSE 100

Борсовите индекси в най-големите западноевропейски страни показаха смесени движения във вторник до ранния следобед, след което настъпи бавен, но сигурен обрат и всички индикатори затвориха на зелено, с изключения британския бенчмарк FTSE 100. Инвеститорите продължават да следят развитието около американските мита и междинните корпоративни отчети.

Президентът на САЩ Доналд Тръмп подписа в събота указ за налагане на мита върху стоки, внасяни от Мексико, Канада и Китай, считано от 4 февруари. Впоследствие митата върху стоки от Мексико и Канада бяха отложени, след като и двете страни обявиха, че ще предприемат стъпки за укрепване на границите си, за да спрат контрабандата на фентанил в Съединените щати.

Междувременно Министерството на финансите на Китай обяви въвеждането на ответни мита върху въглищата, втечнения природен газ, петрола, селскостопанските машини и някои видове автомобили, внасяни от Съединените щати.

По-рано Тръмп също заяви готовността си да наложи мита срещу Европейския съюз. Запитан за плановете в понеделник, Тръмп каза, че ЕС би искал да постигне нови търговски споразумения със САЩ. „От наша страна ние просто искаме да

сключим сделка при справедливи условия“, добави американският президент, като за пореден път обвини европейските власти, че не искат да допускат американски автомобили, селскостопански продукти и други стоки на пазара на ЕС. До обед общият индекс на най-големите европейски компании Stoxx Europe 600 се понижи с 0,28%, а от националните измерители на „сините чипове“ с най-висок спад беше британският FTSE 100 (-0,25%), следван от италианския FTSE MIB (-0,23%), германския DAX (-0,14%). Испанският IBEX 35 нарасна с 0,45%, докато френският CAC 40 беше с 0,01% над затварянето от предишния ден. Както вече посочих следобед настъпи обрат и всички национални индекси затвори на плюс с изключение на британския бенчмарк.

Основни борсови индекси в Западна Европа на 4 февруари 2025 г.

Индекс	Страна	Стойност/пункт	Промяна/пункт	Ръст/спад
STOXX 600	Общият европейски	536.04	1.19	0.22%
FTSE 100	Великобритания	8,570.77	-12.79	-0.15%
DAX	Германия	21,505.70	77.46	0.36%
CAC 40	Франция	7,906.40	51.48	0.66%
FTSE MIB	Италия	36,719.35	500.37	1.38%
IBEX 35	Испания	12,372.80	167.00	1.37%

Източник: MarketWatch

От таблицата по-горе е видно, че с най-голям дневен ръст завърши италианският бенчмарк FTSE MIB, а единственият с понижение затвори FTSE 100.

Общият европейски Stoxx 600 е с 0,22% по-високо, а неочаквано акциите на UBS паднаха със 7,05%, въпреки добрите междинни финансови резултати на швейцарския кредитор за четвъртото тримесечие – 770 млн. долара нетна печалба, и плановете за обратно изкупуване на акции на стойност до 1 милиард долара не успяха да впечатлят.

Лидер на Stoxx Europe 600 е германският производител на полупроводници Infineon Technologies AG (+10,37%). Компанията отчете спад на приходите и нетната печалба през последното тримесечие на 2024 г. Приходите му обаче паднаха по-малко, отколкото очакваха анализаторите.

Акциите на Tullow Oil поскърпнаха с 6,77%. Британската петролна компания назначи главния финансов директор Ричард Милър за временен изпълнителен директор. Настоящият изпълнителен директор Рахул Дхир ще се оттегли в средата на февруари. Милър ще изпълнява и двете роли, докато търсенето на постоянен заместник на Дхир продължава.

Акциите на BNP Paribas SA поскърпнаха с 4,24%. Френската банка увеличи нетната си печалба с 15,7% и приходите си с 10,8% през четвъртото тримесечие на 2024 г., като и двете цифри надхвърлиха пазарните очаквания.

Най-големият губещ в Stoxx Europe 600 е датската фармацевтична компания Bavarian Nordic (-8,98%).

Акциите на британския мобилен оператор Vodafone Group поевтиняха със 7,79%. Vodafone увеличи приходите си през третото финансово тримесечие с 5%, а коригираната печалба преди лихви, данъци, обезценка, амортизация и лизинг (EBITDAaL) с 1,2%. Приходите от услуги, ключов показател за Vodafone, са се увеличили с 5,6%. Освен това, докато във Великобритания тази цифра е нараснала със 7,6%, а в Турция почти се е удвоила, в Германия, която представлява 34% от приходите от услуги на компанията, е отбелязан спад от 6,4%.

Акциите на британския производител на алкохол Diageo PLC паднаха с 1,65%. Diageo отбеляза спад на нетната си печалба с 12%, а приходите с 1% през първата половина на финансовата 2025 година. Компанията също така оттегли своята средносрочна перспектива, позовавайки се на текущата макроикономическа и геополитическа несигурност на ключови пазари. Вместо средносрочна ще бъде публикувана краткосрочна прогноза.

Пазарната стойност на германския доставчик на оборудване за микрочипове Siltronic спадна с 8,06% след като до обед беше на загуба с над 14%. Компанията намали изплащането на дивиденди за миналата година поради продължаващото слабо търсене на пазарите за продажби, както и за подкрепа на растежа. Освен това, Siltronic отложи публикуването на годишния си отчет за 6 март.

✓ **Започват процедурите по избор на състав на ВСС**

Парламентът дава старт на забавените с години избори на нов Висш съдебен съвет и Инспекторат, както и на един конституционен съдия. На заседанието на Комисията по конституционни и правни въпроси ще бъдат приети правила за трите избора, съобщи NOVA.

Конституционен съдия от квотата на Народното събрание трябваше да бъде излъчен още през ноември. А членовете на Инспектората към ВСС карат вече трети мандат, тъй като срокът, за който бяха избрани, изтече още през пролетта на 2020 г. Най-важен за съдебната система е изборът на нов Висш съдебен съвет, който е просрочен с повече от две години. Изборът на членове на ВСС, както и този за съдебните инспектори, изисква квалифицирано мнозинство от 160 депутатски гласа.

✓ **Министър Жечо Станков се среща с временно изпълняващия длъжността посланик на САЩ Х. Мартин Макдауъл**

Вчера министърът на енергетиката Жечо Станков проведе среща с временно изпълняващия длъжността посланик на Съединените американски щати в България Х. Мартин Макдауъл. Двамата подчертаха отличното сътрудничество между двете страни и обсъдиха възможностите за разширяване на партньорството в областта на енергетиката.

„Съвместните ни усилия и вече реализираните инициативи дадоха отлични резултати за постигане на енергийната независимост на България и региона“, каза министър Станков. Сред проектите, допринесли за диверсификацията на енергийните източници, той посочи пускането в търговска експлоатация на терминала за втечен природен газ в Александрополис и реализацията на междусистемната газова връзка Гърция-България.

По време на срещата бе обсъдено и активното сътрудничество на България и САЩ в областта на ядрената енергетика. Акцент бе поставен върху реализацията на проекта за изграждане на нови ядрени мощности на площадката на АЕЦ Козлодуй, който има стратегическо значение за България и региона на Югоизточна Европа.

✓ **Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите**

БНТ, Денят започва"

- Публичните финанси и съвместното управление. Какъв бюджет ще предложат управляващите? Гост - Деница Сачева от ГЕРБ-СДС;
- Държавата срещу вейповете и наркотиците сред децата. Гост - депутатът от "Продължаваме промяната - Демократична България" д-р Александър Симидчиев за нуждата от регулация и законови промени;
- След шокиращото нападение с нож в София - как законът наказва извършители с психични разстройства? За баланса между правото и правата на пациентите. Гости - психиатърът д-р Цветемира Гълъбова и адвокат Людмил Рангелов;
- Трябва ли да се въведе задължителна матура по математика след 12. клас? Гости - дискутираме с директора на столичното 51-во училище Асен Александров и учителя Борис Русев;

БТВ, "Тази сутрин"

- Защо се стига до поредица от инциденти с психично болни?;
- Ще се пресекат ли практиките за нерегламентирано инжектиране на ботокс;
- За вейповете и наркотиците сред децата - защо продължава продажбата в интернет.

✓ **Преглед на печата**

Водещи заглавия на първите страници

В. 24 часа - Георги Костадинов: Защо не открихме мъжа от взрива в Баня;

в. Труд - Минималната пенсия става 618 лв. от 1 юли;

в. Телеграф - Самолетът плаща за закъснение, без да се молим;

Водещи заглавия на вътрешните страници

в. 24 часа - 250 българи живеят в психиатриите, но колко болни са навън и дали си пият хапчетата - никой не знае;

в. 24 часа - Радев: Няма съдебна реформа, ако не се осветлят Нотариуса и «Осемте джуджета»;

- в. Труд - Няма да има отстъпки за ресторантьорите;
- в. Труд - Софийска клиника е осигурила терен за д-р Гудз;
- в. Телеграф - Идеята на властта - преходна гора и затягане на коланите;
- в. Телеграф - Вдигат глобите за енергото 5 пъти;

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Лена Бориславова: В един неделен ден реших да рискувам всичко и влязох в политиката;
- в. Труд - Юлиян Петров: Мъжете учители изчезват, младите със заплата под 1700 лева;
- в. Телеграф - Председателят на синдикат "Образование" към КТ "Подкрепа", д-р Юлиян Петров: 70% от младите учители напускат системата;

Водещи анализи

- в. 24 часа - Голямата метла в САЩ и в България;
- в. Труд - Завесата се вдига, зависимостите излизат наяве;
- в. Телеграф - Луди за връзване.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2023 г. до днес може да намерите на адрес: <https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.